

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 130, ЧИСЛО 32, П'ЯТНИЦЯ, 11 СЕРПНЯ 2023 РОКУ

1893

Vol. 130, No. 32, FRIDAY, AUGUST 11, 2023

\$2.00

ХРОНІКА ВІЙНИ

Україна утримує ініціативу в наступі

Головнокомандувач ЗСУ Валерій Залужний наголосив, що захисники утримують ініціативу в наступі, а росіяни активними штурмовими діями намагаються відволікти українські сили від певних ділянок фронту. Ворог відчайдушно намагається оточити Авдіївку, взяти під контроль Красногорівку і Мар'їнку, але їм не вдається. Також окупанти намагались повернути втрачені позиції у районі с. Старомайорське, Волноваського району Донецької області.

Протягом тижня наші бійці просунулись під Вугледаром – у бік Микільського, повідомила Ганна Маляр, заступниця міністра оборони України. Сили оборони України мали тактичний успіх на напрямку Мала Токмачка, Роботине Запорізької області. Оборонці закріплюються на досягнутих рубежах.

Бійці підрозділу спеціального призначення, батальйону „Шаман“, проводять успішні операції, просуваючись вглиб окупованих територій на лівобережжі Херсонщини, вони знищили підрозділ російських ракетних військ спеціального призначення. Російські війська протягом доби на 9 серпня у районі Новоданилівки використали хемічні боеприпаси на порушен-

(Закінчення на стор. 15)

Пошкодили кораблі Росії

Вранці 4 серпня у Чорному морі біля Новоросійська, внаслідок атаки морських безпілотників, пошкодження отримав великий десантний корабель Росії „Оленегорський горняк“, який нахилився на бік та був терміново відбуксований до порту.

Ранкову атаку здійснила Служба безпеки України спільно з ВМС України.

На відео видно, як надводний дрон СБУ, оснащений 450 кілограмами тротилу, атакує ворожий корабель, де знаходиться близько 100 осіб екіпажу.

Крім того, у Керченській протоці в ніч на 5 серпня внаслідок атаки морських безпілотників пошкоджено російський нафтоналивний танкер „Сиг“. Судно йшло з Туреччини.

Федеральне агентство морського та річкового транспорту Росії зазначило, що танкер „Сиг“ отримав пробоїну в районі машинного відділення у ватерлінії з правого борту. До нього направили два судна.

Видання „РБК-Україна“ з посиланням на джерела повідомляє, що ця атака так само була спецоперацією Служби безпеки та Військово-морських сил України. Для неї застосували надводний дрон і 450 кг тротилу. Таким чином було пошкоджено один із найбільш потужних нафтових танкерів РФ. За попередньою інформацією, судно було навантажено паливом. Спецоперація відбувалася в територіальних водах України.

У Росії визнали, що активність морських безпі-

Пошкоджений великий десантний корабель Росії „Оленегорський горняк“

лотників ВМС України зросла, після виходу РФ із „зернової угоди“.

„Апостроф“

КОМЕНТАР:

Великий російський десантний корабель, підбитий біля головного нафтового та зернового порту,

(Закінчення на стор. 10)

Президент України на Прикарпатті

Президент серед військових в Центрі фізичної та реабілітаційної медицини. (Фото: Обласна військова адміністрація)

Михайло Михайлинин

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – 30 липня Президент України Володимир Зеленський розпочав свою візиту з Центру фізичної та реабілітаційної медицини, де проходять лікування українські захисники. Заклад працює з новітнім медичним обладнанням, тут використовують найсучасніші світові методики для ефектив-

(Закінчення на стор. 7)

Подвійний удар по Покровську

7 серпня російська армія двічі вдарила ракетами з комплексу „Іскандер“ по місту Покровськ Донецької області, влучивши по житловій багатоповерхівці, а потім – по рятувальниках і правоохоронцях, які прибули на місце події. Внаслідок ворожої атаки загинули семеро людей. Поранено 88, серед них – щонайменше двоє дітей і 31 поліцейський.

Першого удару ракетами „Іскандер“ по центру міста було завдано о 19:15, повторний – о 19:52, коли розпочалася рятувальна операція. Розбір завалів припинили до ранку через загрозу нових

обстрілів. Пошкоджено житлові багатоповерхівки, приватні будинки, адміністративні будівлі, заклади харчування та готель.

Серед загиблих – заступник начальника обласного управління Державної служби з надзвичайних ситуацій 52-річний Андрій Омельченко.

Практика повторних ударів після прибуття рятувальників була відпрацьована російським угрупованням у Сирії при численних бомбардуваннях цивільних об'єктів.

Укрінформ

Після обстрілу в Покровську. (Фото: Іван Вигівський)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Повернулися з полону

КИЇВ. – 22 українських військовослужбовців повернулися 7 серпня із рашистського полону. Це люди із загостреними хронічними захворюваннями. Звичайно, всім їм надається невідкладна медична допомога і щодо них проводяться необхідні обстеження. Цей обмін, як і інші попередні обміни, був дуже непростим. За даними українського омбудсмена Дмитра Лубінця, на Батьківщину разом із 22 українськими воїнами, яких вдалося повернути 7 серпня, повернулися вже 2,598 українців. (Укрінформ)

■ Відвернули замах на Зеленського

МИКОЛАЇВ. – Служба безпеки України затримала російську інформаторку, яка напередодні нещодавньої робочої поїздки Президента України в Миколаївську область збирала розвіддані про заплановану візиту. Затримана намагалася встановити час і перелік місць орієнтовного маршруту глави держави територією області. Відстежуючи комунікації жінки, спецслужба встановила, що вона також мала завдання виявити місцезнаходження систем радіоелектронної боротьби та складів із боєприпасами ЗСУ. Зловмисницею виявилася жителька Очакова, колишня продавчиня військового магазину на території однієї з військових частин області. (Радіо Свобода)

■ Втрати Росії в Україні

КИЇВ. – За останніми даними Генерального штабу ЗСУ, загальні бойові втрати противника з 24 лютого 2022 року по 6 серпня 2023 року орієнтовно склали 249,700 осіб знищеними. Також за весь час повномасштабного вторгнення ЗСУ знищили 4,237 танків і 4,965 артилерійських систем окупантів. Досить часто загарбники гинуть від „дружнього вогню”. Нещодавно у Запорізькій області артилерія РФ накрила своїх же окупантів, що перевдягнулися у форму ЗСУ для провокацій. Втрати перевищили 50 осіб. (УНІАН)

■ Чинили наругу над могилами

ДНІПРО. – У Криворізькому районі чоловік вчинив наругу над могилами загиблих військовослужбовців. 5 серпня на кладовищі у селищі невідомий пошкодив сім флагштоків державних прапорів України, встановлених на могилах полеглих військових. Поліцейські затримали 63-річного місцевого жителя, якого підозрюють у вчиненні злочину. В Одеській області п'яний чоловік зруйнував на кладовищі 92 надгробки. Він займався цим протягом кількох днів. (УНІАН)

■ Продовження „чисток” державних інституцій

КИЇВ. – Президент України анонсував на наступному тижні продовження „чисток” державних інституцій від недобросовісних службовців: „Наступного тижня буде продовження нашої роботи з очищення державних інституцій від тих, хто намагався перетягти з минулого старі свої звички, старі схеми, які дуже довго, десятиліттями послаблювали Україну – старих форматів у нашій державі більше не буде. Тих форматів, коли одні захищали державу і людей, а інші намагалися поставити і державу, і людей на службу своїй вигоді”. Президент наголосив: ким би людина не була – військовим комісаром, депутатом чи іншим посадовцем, кожен має працювати тільки заради Української держави. (Укрінформ)

■ На кордоні переважає на в'їзд в Україну

КИЇВ. – У липні та на початку серпня пасажиропотік на кордоні з ЕС переважає на в'їзд в Україну. Про це повідомив речник Держприкордонслужби Андрій Демченко: „Пасажиропотік залишається досить високим. Зараз він коливається десь на рівні 120 тис., а у вихідні може сягати і 140 тис. осіб за добу. У червні ми фіксували, що більше громадян все ж таки перетинають кордон на виїзд з України, слідуючи за кордон для відпочинку, туризму або з іншою метою. У липні і на початку серпня ми фіксуємо, що переважає йде на в'їзд в Україну”. З України за добу вибули 53 тис. осіб. 32 тис. з них перетнули кордон з Польщею, решта прослідували до інших країн ЕС та Молдови. До України протягом доби 6 серпня в'їхало 64 тис. осіб, 58 тис. з них – громадяни України. (Укрінформ)

Встановили Тризуб на щиті „Батьківщини-матері”

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – 6 серпня на щиті монумента „Батьківщина-мати” встановили український Тризуб замість демонтованого раніше герба СРСР. Тризуб для щита „Батьківщини-матері” доставлено ввечері 5 серпня, проте закріпити його у темний період доби не могли і монтажні роботи перенесли на 6 серпня. Монумент „Батьківщина-мати” споруджено в 1981 році, він є пам'яткою науки і техніки місцевого значення. Його вважають найвищою монументальною скульптурою в Європі. У 2022 році у „Дії” 85 відс. українців із 800 тис. опитаних проголосували за те, щоб замінити радянський герб тризубом.

Оновлений монумент офіційно представлять 24 серпня, у День Незалежності України. Тоді ж офіційно відбудеться й перейменування монументальної скульптури з нинішньої „Батьківщина-мати” на „Україна-мати”.

На щиті монумента „Батьківщина-мати” встановили український Тризуб. (Фото: УНІАН)

Спокусився вигодою за рахунок держави

КИЇВ. – Голові Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради з питань розслідування фактів корупції на державних підприємствах, в установах

Анатолій Гунько. (Фото: Суспільне Чернігів)

та організаціях Національної академії аграрних наук України Анатолію Гуньку оголосили підозру. Його викрили на отриманні 85 тис. дол. неправомірної вигоди.

За даними слідства, народний депутат запропонував підприємцеві отримати землю під обробку. Ця земля перебувала у сфері управління державних підприємств. Свої послуги він оцінив у розрахунок 130 дол. США за гектар.

У результаті досягнутих домовленостей за надання для обробки ріллі площею 1,700 гектарів одного з державних підприємств сума переданої неправомірної вигоди повинна була становити 221 тис. дол. При цьому 85 тис. дол. мали стати авансом і бути передані до початку обробки земель. Під час передачі авансу депутата і двох його посібників викрили. Розслідування розпочато за заявою підприємця, у якого вимагали неправомірну вигоду.

Сумні справи Музею Голодомору

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – Верховна Рада 13 липня виділила додаткове фінансування на Національний музей Голодомору-геноциду за підтримки 312 народних депутатів, щоб завершити роботи до вересня 2023 року. 27 липня законопроект повернули до парламенту з пропозиціями Президента України. Того ж 27 липня було відправлено у відставку з посади міністра культури Олександра Ткаченка.

Причиною звільнення міністра став скандал, що розгорівся через багатомільйонне фінансування державою багатосерійних „мільних” серіалів

кіноіндустрії, яке українці вважають недоцільним в умовах боротьби з повномасштабним вторгненням Росії.

Також Ткаченка критикували за рішення витратити під час війни понад 500 млн грн на вищезазначене завершення будівництва Національного музею Голодомору-геноциду українського народу. І це при тому, що на очах у всіх у Міністерстві оборони чиновники-мародери розкрадають оборонний бюджет на десятки мільярдів гривень!

Сумно, що такі речі відбуваються в країні напередодні 90-років Голодомору та триваючої російсько-української війни.

США допомогли Україні на 66 млрд дол.

КИЇВ. – З початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну США виділили понад 66 млрд дол. загальної допомоги Києву. Експерти розглядають цю суму як масштабну інвестицію в союзника США. Вашингтон надав 23.5 млрд дол. безпосередньо на зброю та спорядження, 18 млрд – на іншу допомогу (навчання, консультування, логістику та обладнання), 1.5 млрд – на гранти та позики іншим країнам для закупівлі озброєння та техніки.

Ще 20.5 млрд дол. США виділили на підтримку бюджету України, а понад 2.6 млрд – на підтримку переміщених осіб, біженців, та інших вразливих верств населення в країні та за її межами.

Ця сума значно перевищила двосторонню підтримку інших союзників США, в тому числі Ізраїлю (8.6 млрд), Йорданії (3.3 млрд) та Єгипту (2.9 млрд), які є одними з найбільших одержувачів американської допомоги. („ВВС”)

Зустріч з Міністром зовнішніх справ Ізраїлю

Волонтери неурядової організації „Ізраїльські друзі України” та інших громадських ініціатив вперше провели зустріч з Міністром зовнішніх справ Ізраїлю Елі Коеном. Вели мову про збільшення обсягів гуманітарної допомоги, підсилення

рівня співпраці в медичній сфері, а також роз'яснювальну роботу в ізраїльському суспільстві. Найближчим часом заплановані ще кілька зустрічей з впливовими в цьому питанні політиками та суспільними діячами. (Укрінформ)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

„Мрія“ стала на захист рідної землі

Георгій Лук'янчук

Серед багатьох добровольчих об'єднань громадян, які стали на захист рідних міст і селищ країни після 24 лютого 2022 року є Добровольче формування територіальної громади Києва „Мрія“ (ДФТГ„Мрія“) — воєнізований підрозділ, сформований на добровільній основі з громадян України, які від початку повномасштабної агресії Російської федерації проти України беруть участь у підготовці та виконанні завдань територіальної оборони.

7 березня 2022 року на зборах ініціативна група жителів столиці ухвалила рішення утворити добровольче формування „Мрія“. До його складу ввійшли окремі судді Конституційного суду України, Верховного суду, Вищого антикорупційного суду України, апеляційних та місцевих судів, державні службовці апаратів зазначених судів, народні депутати України, інші добровольці з числа громадян України.

Наказом Командувача Сил територіальної оборони Збройних сил України (ЗСУ) від 8 березня 2022 року командиром „Мрії“ було призначено Сергія Саса, котрий затвердив структуру підрозділу. В перші місяці „Мрія“ забезпечувала, зокрема, охорону й оборону об'єктів критичної інфраструктури, цілодобове чергування на Пунктах незламності, несення служби на стаціонарних та мобільних постах візуального спостереження та забезпечення збиття ударних безпілотників противника. Добровольці „Мрії“ захопили та передали ЗСУ чимало трофейної зброї та техніки.

Основною проблемою для більшості добровольців була відсутність у них військової підготовки. Тому з перших днів діяльності „Мрії“ добровольчий підрозділ почав проводити навчання з основ загальновійськової, вогневої, тактичної, медичної та психологічної підготовки добровольців із залученням іноземних інструкторів, а згодом і на базі Київського військового ліцею ім. Івана Богуна, навчального центру професійної підготовки сил муніципальної безпеки Київської міської військової адміністрації, Навчального центру підготовки до спеціальних дій Міжнародного центру Національної гвардії України, а також Сил спеціальних операцій ЗСУ.

На осінь 2022 року російський агресор почав застосовувати новий спосіб завдання шкоди Україні іранськими апаратами „Шахед“. Після першої атаки по Києву командування поклало захист повітряного простору нашої столиці на вогневі групи „Мрії“ та поставило задачу з розроблення і виготовлення зенітних турелей для встановлення наявних кулеметів на визначені вогневі позиції по місту.

Добровольці „Мрії“ протягом надавали допомогу в ремонті та відновленні стрілецької зброї, сприяли виготовленню боєприпасів для безпі-

Сергій Сас – суддя Конституційного суду України у відставці, командир Добровольчого формування територіальної громади Києва „Мрія“.

лотників, які в подальшому були передані для оборони міста-фортеці Бахмут.

Добровольці „Мрії“ в складі п'яти мобільних груп надали допомогу жертвам катувань, насильства, рідним та близьким загиблих осіб у написанні заяв про вчинення російськими військовими злочинів. Складено понад 1,700 заяв про вчинення воєнних злочинів щодо мешканців Києва, Київської та Чернігівської областей, які направлено до Офісу генерального прокурора та інших правоохоронних органів.

Центр стратегічного аналізу „Мрії“ підготував й поширив серед закордонних ЗМІ, політичних і громадських кіл фотоінформації про руйнування цивільних об'єктів у Києві та про воєнні злочини у Бучі.

Відділ правового забезпечення „Мрії“ надає безоплатні юридичні консультації членам сімей добровольців, які загинули або зникли безвісти внаслідок агресії РФ проти України; проводить забезпечення судового захисту членів формування.

Майже 200 добровольців „Мрії“ мобілізовано до лав ЗСУ на фронт. 20 березня 2022 року внаслідок вибуху ворожої ракети в Києві загинуло 5 та отримали травми різного ступеню тяжкості 13 добровольців „Мрії“, які були залучені до виконання бойових завдань 72-ої бригади ЗСУ.

Війна триває і кожен громадянин, незалежно від свого політичного чи соціального статусу, може, як це демонструють своєю патріотичною діяльністю члени „Мрії“, може долучитися до спільної всенародної боротьби з ненависним московським окупантом.

Дітей запросили до конкурсу

До Дня Незалежності України оголошено всеукраїнський конкурс малюнків і фотографій „Що для мене Україна?“, в якому можуть узяти участь діти віком від 4 до 18 років з України та української діаспори різних країн світу. Про це повідомляється на сайті Благодійного фонду „Об'єднання світових культур“ (United World Cultures Foundation / UWCF), який є одним з організаторів конкурсу.

Авторами конкурсних робіт можуть бути виключно учасники конкурсу. У категорії „Малюнок“ індивідуальна конкурсна робота на обрану тематику подається в одній з чотирьох вікових номінацій, у категорії „Фотографія“ конкурсна робота може бути як індивідуальною, так і колективною.

Організатори пропонують наступні теми для конкурсної роботи у категорії „Малюнок“: „Нашадки славних козаків“, „Герої без зброї“, „Історична постать України“, „З піснею до

Перемоги“, „Рідний край“, „Українські традиції“, інша тематика конкурсної роботи в рамках загальної теми конкурсу „Що для мене Україна?“.

Категорія „Фотографія“ не містить окремих номінацій та вікового розподілу. На конкурс „Фотографія“ подаються не більше 5 світлин (конкурсних робіт), які відображають одну або дві волонтерські ініціативи, в яких брала участь одна дитина чи група дітей (кляса, гурток, колектив тощо) та була направлена на допомогу українським військовим, переселенцям, постраждалим внаслідок війни, тваринам.

Учасник конкурсу та його представник гарантують, що конкурсні роботи є автентичними, раніше не брали участі в інших конкурсах, не порушують авторські права інших осіб.

Прийом конкурсних робіт триває з 1 серпня до 24 серпня 2023 року включно.

Укрінформ

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Україна отримала акумулятори

КИЇВ. – Україна отримала від міжнародних партнерів 508 систем зберігання енергії Tesla Powerwall. Вони дозволять забезпечити об'єкти критичної та соціальної інфраструктури електрикою під час можливих відключень. „Tesla Powerwall – це ще одне ефективне рішення в умовах енергетичного терору Росії. Вони допоможуть забезпечити резервну електроенергію там, де це найбільш потрібно. Тому навіть в умовах відключення світла критична інфраструктура продовжить працювати, лікарі зможуть далі рятувати життя, вчителі проводити уроки, а українці залишатися на зв'язку з рідними“, – зазначив віцепрем'єр-міністр з інновацій, розвитку освіти, науки та технологій, міністр цифрової трансформації Михайло Федоров. Системи Powerwall заряджаються від електроенергії та тримають заряд 12–14 годин. Вони можуть працювати разом із сонячними панелями та заряджатися від Сонця. Україна вже має досвід використання Tesla Powerwall. Понад рік тому від партнерів надійшло близько 50 таких систем. Системи працюють у лікарнях, амбулаторіях на деокупованих територіях, а також допомагають зберігати інтернет та зв'язок у прифронтових містах Донеччини і Миколаївщини. (Укрінформ)

■ Викрито організатора незаконної схеми

КИЇВ. – Правоохоронці затримали начальника одного з управлінь штабу командування Сухопутних військ ЗСУ, який також обіймає посаду начальника відділу в Київській міській військовій адміністрації. Його викрито в організації схеми незаконного переправлення чоловіків призовного віку через державний кордон України. В ході обшуків за місцем проживання фігуранта вилучено понад 48 тис. дол. та 5 тис. євро. Посадовець вступив у змову з працівниками центрів комплектування та соціальної підтримки на території Києва. Вони мали повноваження виготовляти документи про зняття громадян з військового обліку. Ціна „послуги“ становила 10 тис. дол. для одного клієнта. (УНІАН)

■ Будував собі садибу

ЛьВІВ. – Личаківський суд взяв під арешт скандального військового комісара, якого затримали на Закарпатті 2 серпня за підозрою в експлуатації солдат ЗСУ. Начальник одного з підрозділів Ужгородського районного територіального центру комплектування Закарпатської області використовував солдатів для будівництва власного маєтку. Йому обрали запобіжний захід у вигляді тримання під вартою з можливістю застави у 805 тис. грн. Як зазначив під час слухання суддя Роман Грицько, в разі внесення застави, підозрюваному дозволять перебувати у своєму населеному пункті без права мати паспорт. 1 серпня правоохоронці провели відповідний обшук за його місцем проживання. Окрім трьох солдатів на місці будівництва садиби, слідство також знайшло в підозрюваного радянську атрибутику, георгіївські стрічки, а також документи про освіту та офіцерську службу за часів СРСР. (УНІАН)

■ Замок повернули державі

ЛьВІВ. – Господарський суд задовольнив позов обласної прокуратури до приватного товариства про розірвання концесійного договору та повернув державі пам'ятку архітектури національного значення – замок XVII ст. у Старому Селі. Між обласною державною адміністрацією та приватною компанією „Кріс“ у 2010 році було укладено договір концесії. Згідно останнього відповідачеві було передано в користування замок. Товариство мало здійснювати експлуатацію будівлі з метою задоволення громадських та культурних потреб. Однак обстеженням замку виявлено значні руйнації та аварійний технічний стан будівлі. Йдеться про п'ятикутний оборонний замок князів Острозьких, збудований у 1584–1589 роках на місці дерев'яного замку 1448 року. Оборонна споруда мала шість веж, три з яких вціліли донині, висотою 14–16 метрів. На території були каплиця і триповерховий палац, а також господарський будинок. Замок вважається найбільшим за площею на Львівщині. (Укрінформ)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Вимагають боротьби зі злочинністю

ОВКЛЕНД, Каліфорнія. – Національна асоціація поступу кольорових людей (NAACP) оприлюднила відкритий лист, в якому закликає міську владу оголосити надзвичайний стан для боротьби зі зростаючою злочинністю і звинувачує антиполіційний рух та головного прокурора за поширення насилля. Президент місцевого відділу NAACP Синтія Едемс і Єпископ Баб Джексон з протестантської церкви 27 липня написали, що місцева влада разом з федеральним урядом мусять оголосити надзвичайний стан у відповідь на стрімкий цьогорічний ріст насильницьких злочинів (18 відс.) і пограбувань (22 відс.). Вони звинуватили антиполіційний рух „Black Lives Matter” і головного прокурора Памелу Прайс за поблажливе ставлення до злочинців. „Це не є расизмом чи неласкавістю бажати бути безпечним від злочинства. Ніхто в нашому місті не повинен жити в страху”, – написали вони. Минулого року тодішній посадики міста Лібі Шаф зізналась, що намагання скоротити видатки на поліцію „були надмірними”, бо спричинили найвищий рівень злочинів за 15 років. Рік раніше, міська рада скоротила поліцейний бюджет на 17 млн дол., незважаючи на ріст кількості вбивств (на 90 відс.) попереднього року після расових заворушень. Насильницьке викрадення автомобілів зросло на 24 відс. за останні два роки. („Daily Mail”)

■ Героїзм кубинського патріота

ГАВАНА. – В столиці Куби 30 липня помер 80-літній Владіміро Рока Антунес. Його батько Блас Рока був одним із засновників Комуністичної партії Куби і членом внутрішнього кола диктатора Фіделя Кастро. Батьки Владіміра назвали його в честь Леніна. Він виростав як член привілейованої класи, був бойовим пілотом Військово-повітряних сил Куби після закінчення військового вишколу в СРСР. Студіював економіку на Гаванському університеті. Після закінчення військової служби в 1971 році він отримав державну посаду економіста, зосереджуючись на міжнародних відносинах. Але побачивши корупцію і деспотизм Ф. Кастро, він відкинув систему, яку його батько допоміг створити. У 1991 році В. Рока заснував Соціал-демократичну партію Куби. Це був надзвичайний виклик в країні, де лише Комуністична партія була легальною. В. Рока публічно заявив, що кастівський режим створив на острові „щось дуже подібне до фашизму”. Внаслідок цього його було звільнено з праці. У 1997 році разом з трьома іншими дисидентами він видав маніфест „Батьківщина є для всіх”, закликаючи провести демократичні вибори, шанувати людські права й дозволити на економічну свободу. Авторів маніфесту засуджено за „підбурювання до заколоту”. В. Рока отримав п'ять років тюрми, які відсидів у малій камері розміром шість-на-сім стіп, де туалетом була яма в землі, а стіл – ліжком. („The Boston Globe”)

■ Думки американців про економіку

НЬЮ-ЙОРК. – Телевізійна агенція новин „Сі-Бі-Ес” 31 липня оприлюднила висліди опитування про те, що думають американці про економіку США. Найчастіше відповідали, що економіка є „такою, що бореться” (61 відс.); 56 відс. сказали, що вона є „непевною”, 36 відс. думали, що вона „несправедлива”, 27 відс. вважали, що вона „караюча”, 15 відс. думали, що вона „відновлюється”, 11 відс. вживали дієприкметник „зростаюча”, 10 відс. сказали, що вона є „стабільною”, а 5 відс. – що „корисною”. („CBS News”)

■ У Грузії загинула відома українка

ТБІЛІСІ. – На грузинському курорті в Шові 4 серпня стався зсув ґрунту. На цей час відомо про вже 15 загиблих. 5 серпня повідомили, що серед загиблих є громадянка України, колишня сценаристка програми „Ранок з Україною” Аліна Поліковська. Вона відпочивала в Грузії з чоловіком і трьома дітьми. Доля інших членів родини невідома. Тіло загиблої опізнали за особистими речами. А. Поліковська в 2019 році переїхала у Нідерланди, до свого чоловіка. Перед тим вона близько п'ять років працювала на телеканалі „Україна”. У зв'язку з трагедією 7 серпня у Грузії оголосили днем жалоби. (Українська правда)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Родина боронить Україну

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – Офіцер запасу, юрист Микола Дерещкий добровільно пішов у ЗСУ і боронить Україну на Куп'янському напрямку. Його стрілецька бригада виконує завдання на передових позиціях. У частину військовий привіз потрібну допомогу з генераторами, автомобілями, планшетами. Все це, а також евакуатор купила його родина, яка з початку великої війни жертвовно підтримує ЗСУ.

М. Дерещкий є депутатом Тернопільської міської ради. У мирний час він усиновив двох сиріт,

Воїн-батько з сином Миколою та онуком Миколою.

Захисник України Микола Дерещкий.

виховав їх, купив житло і вивів у люди. Навчив бути чесними, милосердними та людяними. Він заснував футбольний клуб „Тернопіль АТО” і став його президентом. Команда справжніх патріотів з непереможним духом, учасники бойових дій та ветерани війни стали чемпіонами з футболу в західній Україні, також успішно зіграли на стадіоні „Динамо” в Києві і отримали медалі. Під час 25 благодійних змагань футболісти зібрали понад 700 тис. грн для ЗСУ.

М. Дерещкий з сином Миколою та онуком Миколою створили у Тернополі родинну ресторацію „Три Миколи”. Сюди приходять люди, щоб спробувати старовинні українські страви, відчувати тепло і красу родинного затишку. З початку повномасштабної війни ресторан приймає до себе і дає притулок переселенцям, тисячі безкоштовних обідів та вечерю роздали біженцям, захисникам з тероборони, також передали автомобілі, продукти та грошову допомогу для військових.

На честь героя Михайла Матюшенка

Полковник Михайло Матюшенко

Проект монумента „Привид Києва”

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – Президент України Володимир Зеленський присвоїв звання „Герой України” з удостоєнням ордена „Золота Зірка” полковникові Михайлу Матюшенку з Бучі. На жаль, посмертно...

М. Матюшенко був військовим льотчиком, очільником „Привидів Києва”. Він мужньо захищав українське небо від окупантів, був відданий своїй справі та Україні. Орден за військового льотчика отримали його дружина та донька.

Під Аркою свободи українського народу у столиці пропонують встановити монумент „Привид Києва”, на честь героїчних льотчиків, котрі захищали Київ у перші найважчі місяці великого наступу росіян на столицю України.

Проект монументу створила Оксана Сарапій. Вона пропонує встановити 15-метрового білого із позолотою монумента льотчика-архангела, який механічними крилами захищає маленьку дівчинку,

яка простягає пілоту аркуш з написом „Мій янгол”. На спині „Примари Києва” – літак та 40 зірок, які за легендою мають символізувати кількість збитих літаків ворога. Авторі скульптури зазначають, що скульптура має бути висотою 15 метрів, щоб її було видно з висоти пташиного польоту.

Арка дружби народів – скульптурна композиція на території Хрещатого парку, поблизу Європейської площі, встановлена у 1982 році до 60-річчя створення СРСР. Композиційно монумент складався з трьох елементів: арки з титану, бронзового пам'ятника двом робітникам та скульптурної композиції з граніту, що зображує сцену Переяславської ради.

Київрада ухвалила рішення щодо перейменування Арки дружби народів. Під нею вже демонтували бронзову скульптуру двох робітників, а скульптурна композиція з граніту, що зображує сцену Переяславської ради має бути перенесена.

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Крайовий з'їзд СУМ в Австралії

Учасники XXVI Крайового з'їзду СУМ в Австралії. (Фото: Ukrainian Youth Association – CYM Global)

МЕЛЬБУРН. – Спілка української молоді в Австралії (Ukrainian Youth Association of Australia – CYM Australia) провела XXVI Крайовий з'їзд, під час якого делегати обрали головою Крайової управи Тамару Моравську. Також до складу крайової управи увійшли Марко Герчанівський, Олекса Матіюк, Маркіян Стефанишин, Юстин Сенько, Адріан Семчишин і Петро Дума.

CYM Global привітала новообране керівництво СУМ в Австралії та бажала плідної праці, висловила подяку минулому складу управи та її очільникові Марку Ткачуку за успішну роботу у 2020-2023 роках.

Спілка українців Британії провела в Ноттінгемі загальні збори, на яких головою СУБ та Ради директорів переобрали Петра Ревка.

Укрінформ

УЦБС провів панельну дискусію

МЮНХЕН. – 28 липня відбулася панельна дискусія Українського центру безпеки та співпраці (УЦБС) “Російська культура та загарбницька війна Росії проти України”, присвячена взаємозалежності російської культури та політики під час війни.

Захід відбувся у співпраці з партнерами УЦБС у Німеччині – фондами Friedrich-Naumann-Stiftung für die Freiheit, Thomas Dehler Stiftung та Ukrainischer Verein Augsburg e.V. за участі експертки УЦБС Аліни Пони-палік та Генріха Ольшовського – почесного професора полоністики Гумбольдтського університету в Берліні.

Ведучим дискусії став Костянтин Грот – програмний офіцер Фонду Фрідріха Науманна за свободу та Фонду Томаса Делера.

Російська культура є штучно створеною за принципом переймання у інших націй їхніх надбань – кухні, балету, опери, літератури та ін. Однак саме через неї Росія просуває бренд власної країни на світовій арені протягом століть.

“У гібридній війні саме російські культурні центри та інститути, створені в Європі за підтримки Кремля, відіграли одну з ключових ролей. Через

Промовці панельної дискусії “Російська культура та загарбницька війна Росії проти України”.

свої установи росіяни поширювали пропаганду з метою схилити західних партнерів на бік Росії або навпаки – до ізоляціонізму”, – прокоментувала А. Понипалік.

“Поняття культури – насамперед про менталітет народу. Тож сьогодні час запитати в усіх верств російського суспільства, включно з культурою про відповідальність за руйнування та злочини проти людяності, які вони вчиняють в Україні”, – зазначив Г. Ольшовський.

Укрінформ

Музей української діаспори готує новий проєкт

КИЇВ. – Музей української діаспори повідомив про створення Віртуального музею української діаспори. Відповідну угоду було підписано між Міжнародним благодійним фондом світових українців “Діаспора” (Charitable Foundation “Diaspora”) та Українським культурним фондом (УКФ). За підтримки УКФ буде розроблено веб-платформу для розміщення оцифрованої колекції Музею української діаспори та його українських і міжнародних партнерів, висвітлення сторінок історії та культурних надбань світового українства, діяльності українських інституцій світу та видатних особистостей українського походження, публікації наукових розвідок на теми діаспори.

На першому етапі у віртуальному музеї будуть розміщені оцифровані експонати з колекції Музею української діаспори та Осередку української

культури та освіти (Ванкувер, Канада), зокрема, архівні матеріали перших українських поселенців у Канаді, останнього Президента УНР в екзилі Миколи Плав'юка та видатного диригента й композитора Олександра Кошиця, а також документи та мистецькі твори династії Кричевських, Олекси Булавицького, Людмили Морозової, українських австралійських художників та інші.

“Ми ставимо на меті створити і поступово наповнювати віртуальний ресурс, який об'єднає діаспорні колекції кількох музейних та архівних інституцій. Наразі ми активно співпрацюємо з Осередком української культури та освіти та УВАН. Запрошуємо до співпраці й інші українські та закордонні організації”, – розповіла шеф-редакторка проєкту, директорка Музею української діаспори Оксана Підсуха.

Укрінформ

АМЕРИКА | СВІТ

■ Гейлі закликає збільшити підтримку України

КОЛЮМБІЯ, Південна Кароліна. – Колишній Посол США до ООН і губернатор Південної Кароліни Нікі Гейлі, яка кандидує на номінацію від Республіканської партії на президента, виступила з промовою 27 червня, в якій розкритикувала колишнього президента Дональда Трампа за надто товариські зв'язки з комуністичним Китаєм, і застерегла, що слабка підтримка України “лише спонукає” Китай напасти на Тайван. Вона сказала, що Д. Трамп “майже цілком” зосередився на торговельних взаєминах між США та Китаєм, але зробив “замало стосовно решти китайської загрози”. У 2017 році Д. Трамп призначив її Послом США до ООН, і вона відслужила на тій посаді два роки. У своїй промові Н. Гейлі сказала, що Президент Джо Байден “був заповільним і заслабким у допомозі Україні”. Вона застерегла, що надсилання незадовільно малої кількості військової допомоги Україні для стримання російської навали “лише посилює бажання Китаю якнайшвидше напасти на Тайван”. Вона додала: “Не помиляйтесь. Китай спостерігає війну в Україні з великим зацікавленням”. („Associated Press”)

■ Чи посилати війська США в Україну?

НЮ-ЙОРК. – Журнал-тижневик “Newsweek” найняв відому глобальну компанію опитувань та стратегічної консультації “Redfield & Wilton Strategies”, щоб провести опитування американців про можливе використання збройних сил США в Україні. Наслідки опитування оприлюднено 2 серпня: майже третина (31 відс.) виборців підтримують послання військ США в Україну, понад третина (34 відс.) протиставляється цьому, чверть (25 відс.) не є ні за, ні проти цього, а 10 відс. не знали. Пентагон жодним чином не коментував ці дані. Адміністрація Джо Байдена від самого початку війни казала, що не висилати американських військ в Україну. Від початку війни Вашингтон надав 43 млрд дол. безпекової допомоги Києву. Додаткові опитування вказали, що 47 відс. підтримують вступ України до НАТО, 14 відс. були проти, 29 відс. не були ні за, ні проти цього, а 10 відс. не знали. Понад чверть опитаних підтримує негайний вступ України до НАТО, а 37 відс. сказали, що це може статися лише після закінчення війни. („Newsweek”)

■ Байден наказав передати докази

ВАШІНГТОН. – Президент Джо Байден наказав урядовим чинникам розпочати передачу інформації про російські воєнні злочини в Україні до Міжнародного кримінального суду (МКС). Про це повідомив високопосадовець адміністрації 27 липня. Газета “Нью-Йорк Таймс” написала, що це рішення переборолло опозицію Департаменту оборони, який побоювався, що МКС зможе відкрити кримінальні справи проти військових США, які перебувають за кордоном, хоч США не є членом МКС. США вислали міжнародних прокурорів і слідчих, щоб допомогти головному прокуророві України підготувати справи щодо воєнних злочинів. („NBC News”)

■ Засудили Навального до 19 років колонії

МОСКВА. – Міський суд на виїзному засіданні 4 серпня засудив опозиційного політика Олексія Навального до 19 років колонії “особливого режиму” у справі про екстремізм. Другому звинуваченому по цій же справі Данієлю Холодному також присудили термін позбавлення волі. Засідання проходило у виправній колонії ч. 6 у Володимирській області, де О. Навальний відбуває дев'ятирічний термін. Російське обвинувачення вимагає О.Навальному за вироками 20 років позбавлення волі з відбуванням у колонії особливого режиму, а Д. Холодному – 10 років позбавлення волі з відбуванням у колонії загального режиму. О.Навального звинувачують одразу за шістьма статтями Кримінального кодексу РФ, у тому числі у створенні та фінансуванні екстремістської спільноти, закликах до екстремізму, реабілітації нацизму та залученні неповнолітніх до вчинення небезпечних дій. Опозиціонер О. Навальний ув'язнений в Росії з початку 2021 року. В березні 2022 року його додатково засудили до дев'яти років колонії у справі про “шахрайство” та “неповагу до суду”. (Укрінформ)

Такий тепер час, що все „на часі“

Рішення Верховної Ради виділити 573.9 млн грн на добудову Музею Голодомору в столиці України спричинило двояку реакцію в українському суспільстві – і схвальну, і осудливу. Ця друга, самозрозуміло, спонукана війною і нагальними потребами фронту. Мовляв, ситуація така, що кожну гривню слід спрямувати на зброю, на приціли нічного ведення вогню, на дрони, на пікапи, тобто на якомога ефективніше сприяння захисникам і захисницям України. А музей може почекати до відповідніших часів. Бо чи москвити тепер добудовують свої музеї? Ні, вони будують нові й нові фабрики для безпілотників, щоб далі знищувати українські міста і села. І однією з цілю окупантів дуже легко може стати добудований Музей Голодомору, адже Росія люто заперечує українську трагедію 1932–1933 років.

Отож почуття бійця ЗСУ Олега Симороза можемо зрозуміти: „Нема на що пів мільярда виділити в країні, що воює? Може, ми повністю забезпечені дронами, автомобілями, засобами зв'язку та антидроновими рушницями? Півтори тисячі кілометрів активного фронту, тяжкі бої, а вони шалені гроші на музеї викидають. Ці гроші могли б врятувати не одне життя... Не запитуйте, чому в Європі погіршуються настрої щодо фінансової допомоги Україні. Через вас, йолопів, які будують музеї під час війни з Росією“.

Можливо, критичні відгуки, поряд зі згаданим рішенням Верховної Ради, заохотила й ідея законодавців поміняти на щиті статуї Батьківщини-Матері герб СРСР на герб України. Така заміна теж поглине немалу суму – 28 млн грн. У зв'язку з цим політичний оглядач Юрій Романенко пише: „Якщо під час війни замість того, що витратити 28 мільйонів гривень на свою армію, ви витрачаєте ці мільйони, щоб переробити на величезному монументі старий радянський герб на тризуб, то в результаті прийде чужа армія і переробить новий тризуб на старий радянський герб безплатно“.

А якими доказами володіють прихильники добудови Музею Голодомору? Перший і найголовніший – святий обов'язок перед пам'яттю мільйонів українців, безневинно убитих голодом. Тим більше, що наближається 90-та річниця трагедії. По-друге, скільки ж можна відкладати, адже першу чергу меморіального комплексу було відкрито ще у 2009 році. Потім почався період антиукраїнської влади Януковича. Тема зникла з суспільного дискурсу. Й аж після Революції Гідності, й то не відразу, а тільки у 2017 році було утворено Організаційний комітет при Кабінеті міністрів й ухвалені постанови щодо спорудження другої черги Музею.

Щодо самої експозиції, то музейники розраховують на закордонних донорів та меценатів.

Все нібито гаразд, окрім одного. Минулого року Міністерство культури та інформаційної політики звільнило Олесю Стасюк з посади директора Музею Голодомору за цю „провину“: вона обстоювала погляд, що у ті страшні 1932–1933 роки вмерло від голоду щонайменше 10 млн осіб. Тим часом теперішня директорка Леся Гасиджак в інтерв'ю для „Української правди“ (21 липня) похвалилася, що „помилку виправлено“ і що відтепер Музей озвучує „науково вивірену“ цифру: 3.9 млн осіб.

Насправді це, як свідчить весь контекст досліджень, упереджена, політизована цифра, вивчення повинно тривати і повинно закінчитися такими бездоганно доведеними, прозорими результатами, котрі ні в кого – ні в Україні, ні у світі – не викликать жодних сумнівів.

ІСТОРІЯ

Українські землепроходці та мореплавці на Алясці

Микола Гринь

Перші емігранти до Нового світу часто приховували своє походження, бо боялися арештів, переслідувань та примусового повернення до Російської імперії. Дослідники стверджують, що достовірні українські імена стали присутніми тут лише в 1790 році під час першого американського перепису населення. А вже з 1820 року у штатах розпочали вести регулярний облік імігрантів. Поступово українська діаспора в США розросталася і сьогодні є однією з найбільш багаточисельних за межами Євразії.

Спробую розповісти про українців на Алясці. Козачий отаман Семен Дежньов вперше зі своїми сміливцями покоров водний простір між Російською імперією та Америкою і доповів, що ці землі не з'єднані між собою, як вважалося раніше. Доповіли вони й про відкриття Аляски. Це було в 1648 році. Цар не повірив „дій казці“ і з роками велів спорядити ще одну експедицію. Дежньова записали в імперські козаки, хоч всім відомо, що його родові корені сягають донських степів, до яких у свій час протягувалися землі Чернігівського князівства України-Русі або ж Київської Русі. Саме з тих донських степів батьки Семена втікали на північ, аби уникнути насильницької мусульманізації. Тоді козаки з тих країв на півночі імперії складали п'яту частину населення. Це підтверджується історичними документами.

Нову експедицію очолив Вітус Берінг разом з Олексієм Чириковим. У 1741 році друга експедиція детально обстежила і нанесла на карту узбережжя Аляски та Алеутські острови. Перед цією важливою мандрівкою Берінг зустрівся з Іваном Козиревським. Корінний українець на той час уже напрацював чимало досвіду, який мав велике наукове значення. Він, зокрема, поділився з Берінгом кресленнями островів, складеними ним географічними картами цього регіону. Українця за однією лінією і польського шляхтича – за іншою, бо дід у документах значився „з шляхетства польської породи з-під Орші“, Івана Козиревського наші безсоромні сусіди всюди представляють як першого російського дослідника Курил, Японії та всього Далекого Сходу.

Початком масової заробітної еміграції з України до Північної Америки вважається 1876 рік. Українські сліди сягають куди раніше вказаної дати. Вони свідчать про побут українців на тому континенті, що й відобразилося в місцевих назвах поселень, міст, територій, річок, гір, що розкидані по всій території США. Відразу скажу, що досі немає жодної ґрунтовної праці про українські місцевості на цьому континенті, походження їхніх назв. Але на Алясці про багато назв доводиться висувати різні гіпотези. Ось і джерела сусідів стверджують, що на Алясці більше тисячі об'єктів носять російські назви. Це явне перебільшення! А чому б не визнати, що в основі багатьох аляскинських назв є українські корені і таке ж походження.

Як, наприклад, можна стверджувати, що власні назви Голий, Сухий, Тонкий, Високий, Низький, Довгий, Стара Артіль, острівець Світляк, миси Долина, Середка, Горбач, острів Вузький, гори Верстова, Ведмідь, Луканія, піки Орлиний, Куріпки, Сміливий, Сором'язливий поблизу Анкориджа є російськими? Біля „зеленого яблука Арктики“, як величають це місто, є ще місцевість з Лінивою горою і Верба з Вербовим струмком. Колись ним кораблі та човни доставляли товари й матеріали для золотошукачів. Неподалік несуть води Велике озеро і Лугові озера, затока Росомаха, Корабельний, Перепелиний і Березовий струмки. Приваблює назвою місцевість Рибальський гачок.

А чи можемо ми, українці, відректися від причетності роду наших земляків, князів Волконських до назви острова поблизу Аляски. Давній рід цих князів бере початок від святого князя Михайла Чернігівського, праправнука Святослава Ярославича Великого, вбитого в Золотій Орді в 1246 році. Один з представників цього роду генерал Сергій Волконський був серед організаторів повстання декабристів проти царату і разом з дружиною Марією відбував багаторічне заслання на копальнях. А після повернення звідти вони жили в селі Воронках на Чернігівщині, де й поховані. Так, Волконські служили в імперії. Як і Юрій Лисянський, як тисячі інших українців, котрих зневажливо писали малоросами.

На території США збереглося майже 80 топонімів, безпосередньо пов'язаних з Україною. Серед них – 10 назв Одеса. У Мишигені і Нью-Йорку, Північній Дакоті є свій Київ. У Мінесоті – Мазепа. У Мишигені – Українське село, Нова Україна. В Огайо є Хортиця, Ксеня. На одному з Гавайських островів поблизу міста Гонолулу є територія з інтригуючою назвою Кохана. Є в Америці місцевості з назвами Оришка, Іван, Макс. На початку XIX ст. в штаті Вашингтон постало містечко Ольга, назване на честь київської княгині Ольги і яке вважають найстарішим поселенням з українською назвою. На південному узбережжі Аляски поблизу входу до порту Врангеля розташований острів Полтава. Так його назвали у 1832 році на честь однойменного міста, під яким у 1709 році відбулася героїчна битва між військами Івана Мазепи та Петра Першого. Тут же й ріг Козакова. Названий на честь українця М. Козаковського. Він був старшиною в експедиції Михайла Мурашева.

Є на Алясці й топонім місцевості Лиман. Стверджують, що це на честь Джеймса Лимана. Можливо, але я б додав, що він має стосунок до українських переселенців в Америку, оскільки чотири села в Україні мають тотожні назви, а в моєму рідному Козацькому на Чернігівщині здавна й донині живуть люди з таким прізвищем. А власна назва поселення Узинка на Ялиновому острові у водах поблизу Аляски вам нічого не нага-

(Закінчення на стор. 10)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка
Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800
Fax (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com
Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510 E-mail advertising@ukrweekly.com
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Дякуємо за посвяту і витривалість

XXIII Міжнародний конкурс з української мови ім. Петра Яцика завершився! Це велика радість і досягнення. Від імені Союзу українок Австралії, ми вітаємо дирекцію Ліги українських меценатів й президента Володимира Загорія, голову журі конкурсу Павла Гриценка, виконавчого директора Світлану Короненко-Слабошпицьку, Міністерство освіти і науки України і дякуємо за посвяту, мужність і витривалість.

Незважаючи на страшенні наслідки жакхливої війни проти України і українського народу, що далі безупинно продовжується, Ви спромоглися довести XXIII конкурс з української мови до його успішного завершення,

щоб гідно підтримати українську молодь та вручити нагороди переможцям цього важливого мовного змагання.

Відважно і героїчно бореться Україна за незалежність і цілість своєї держави.

Ми віримо в Україну і український народ, у наші Збройні сили України, і всіх тих, що відважно захищають свій рідний край. Ми віримо, що Україна є сильна і незламна, вона вистійть проти ворога і переможе!

Любомира Квасниця-Кей,
голова Союзу українок Австралії,

Валентина Домазар,
культурно-освітній референт

Москалі від карі не втечуть

Оті, що в Кремлі засідають,
Чи вони розум і совість мають?...
Себе ти старшим уявляєш
І хоч штани діряві маєш
Себе великим називаєш...
То мозок в них перевернувся
Й на старий лад вже повернувся.
Свободи вже не хочуть знати,
Людей в ярмо знову загнати!
Кого прийшли ви визволити?
Кому збирались помагати?
Чи жінці, щоб вдовою стати?
Чи дітям, щоб батьків не мати?
То як же їх тепер назвати,
Хто може про оте сказати?
На розум навіть не приходить
Яка ще назва їм підходить!
Такого в світі не буває:
Злочинців уряд відпускає
Та ще й грошима постачає
За те, що той бандит вбиває!
Які вже там із них солдати!
Лиш бандою їх можна звати.
Для них підходить назва тая,
Бо всі вони як вовча зграя!
Ніякі то не миротворці,
У лютий злості озвіріли,
Засліпило вже їм очі,
Людей вбивати всі охочі!
Скільки ви люду погубили!
Скільки крові вже пролили!
І вам усе те не минеться
За злочин заплатити прийдеться!
Мара за вами ходить буде.
Ніхто вам того не забуде
У сні чигатимуть кошмари
В очікуванні злої карі!
Коли прокинешся від жаху,
Весь мокрий від нічного страху,
Побачиш чорну смерть з косою –
Вона прийшла вже за тобою!
Така у душогубів доля!

Такий їх вибір – їхня воля
За усе зло що учинили
Отримають, що заробили!
Всі генерали ніби вівці
Слухняно до вождя кивають,
Повзти готові на долівці,
А що робити вже не знають!
Шойгу військових справ не вчив,
Але погони причепив...
Щоб генералом його звати,
Повинен службу війська знати!
Лавров ніби мала папуга
Свої думки вже не має,
Усе що Путін йому каже,
Він слово в слово повторяє.
Медведев щоки надимає
Ніби щось при владі має
Та лише ноги розставляє
Від чарки вже його хитає!
Пригожин в дійсності бандюга,
Із криміналу волоцюга,
Який він сам такі й солдати -
Убивць до війська став приймати!
Кадиров носа задирає,
Але ошийник міцний має
Далеко він не забігає,
Бо мотузок не дозволяє.
До Путіна хвостом виляє
І ніби вже не пам'ятає,
Як москалі Чечню згубили,
Чеченців тисячі убили.
Вони не знають, що робити,
Як ще народ свій обдурити
Коли мозок не на місці,
Потрібно їм його промити.
Те, що посіяв, те пожнеш,
Що заробив, те будеш мати,
Від карі ти вже не втечеш
І буде світ тебе карати!

Василь Легкий,
Українське село, Сомерсет,
Нью-Джерсі

Президент України...

(Закінчення зі стор. 1)

ного відновлення військових.

Президент поспілкувався з воїнами та вручив їм державні нагороди – ордени „За мужність“ III ступеня. Також голова обласної військової адміністрації Світлана Онищук представила проект створення ще одного регіонального реабілітаційного центру для військових, де вони зможуть відновитись фізично й морально.

В Івано-Франківську Президент провів засідання Конгресу місцевих та регіональних влад України.

Президент вручає нагороду пораненому захиснику. (Фото: Обласна військова адміністрація)

Міжнародний конкурс з української мови ім. Петра Яцика

За 23 роки успішного проведення на всіх континентах Міжнародного конкурсу з української мови ім. Петра Яцика його організатори виконують безцінну державницьку місію. Підготувавши армію знавців державної мови, ми маємо кілька поколінь сміливих, гідних та відважних громадян, якими захоплюється світ, і це – не межа. В умовах війни мова стала зброєю проти окупанта, тому саме вона на вустах нації освічених та нескорених наближає нашу перемогу.

Саме тому сьогодні як ніколи, важливо, аби до цього важливого націєтворчого проекту приєднувалася все більша кількість учасників. Цей конкурс має об'єднати довкола себе мільйони молодих українців, які знають, що вони є громадянами цієї країни, яка сьогодні виборює своє вікове право бути незалежною.

Звертаю увагу на ініціативу „батьків“ конкурсу – Петра Яцика і Михайла Слабошпицького, які, започатковуючи 23 роки тому конкурс, бачили його не мовним змаганням кількох сотень чи навіть тисяч учасників, не

ще однією олімпіадою на звання найкращого знавця рідної мови в Україні, а масовим посполитим рухом молоді в оволодінні українською мовою. За їхнім задумом, у першому етапі конкурсу мали брати участь усі школярі всіх шкіл держави, а це – мільйони й мільйони юних українців. Додам: сьогодні це мають бути й студенти вищих навчальних закладів різного підпорядкування, починаючи від Міністерства оборони України.

Традиційно конкурс стартує кожного року 9 листопада, у день української писемності та мови. І знаково було б, аби цього дня Радіодиктант національної єдності писали всі школярі й студенти України. Звісно, для найменших мають бути спеціально підготовлені тексти. Але це вже деталі. В такий спосіб це, по-перше, могло би бути зараховано, як проведення першого етапу конкурсу, а, по-друге, стало б потужним масовим актом підтримки державної мови.

Тарас Кремін,
уповноважений із захисту державної мови

Українські бізнеси-початківці зможуть позмагатися на Startup World Cup

1 серпня відкрилася реєстрація на український регіональний відбір глобального конкурсу бізнесів-початківців – Startup World Cup Ukraine 2023, переможець якого стане офіційним представником України на Великому фіналі Startup World Cup у США та отримає можливість виграти 1 млн дол.

Умови участі у конкурсі: офіційно зареєстрований бізнес та можливість представляти проект англійською мовою. В умовах воєнного стану Ukrainian Future, бізнес-інкубатор Малої академії наук України, що є офіційним представником конкурсу Startup World Cup в Україні та організатором регіонального відбору, також радить стартапам-учасникам враховувати можливість виїзду за кордон.

Подати заявку на участь у Startup World Cup Ukraine 2023 команди-молоді бізнеси можуть до 11 вересня. За результатами розгляду поданих заявок журі визначить 10 команд для участі в регіональному фіналі. Він відбудеться онлайн 21 вересня 2023 року. Переможець Startup World Cup Ukraine 2023 отримає можливість представити свій бізнес-початківець у Великому фіналі Startup World Cup, що відбудеться 1 грудня 2023 року у Сан-Франциско (США), і виграти головний приз 1 млн дол.

Окрім головного призу, на SWC щороку встановлюються додаткові призи від партнерів. Крім того, команда стартапу-переможця регіонального відбору отримує квитки на Networking Party, можливість відвідувати воркшопи та зустрічі, що відбуваються в рамках Startup World Cup, наживо спілкуватися з інвесторами, іноваторами та засновниками

техгігантів, які мають офіси у Кремнієвій долині.

В Україні регіональний відбір Startup World Cup відбудеться уже втретє. Фіналістами Startup World Cup Ukraine 2020 та 2022 були бізнеси-початківці Gray Technologies (автоматичні безпілотники для внесення засобів захисту і підживлення рослин) та MANNA (інтерактивна медіа платформа для створення авторського 3D-анімаційного вмісту, стрімінгу та соціальної взаємодії у VR середовищі). Обидва представили свої проекти на головній сцені Grand Finale, що відбувся 2022 року в Сан-Франциско.

Startup World Cup – це одна з найбільших конференцій бізнесів-початківців з фіналом у Кремнієвій долині, що триває три дні і збирає понад 2,500 інвесторів, понад 500 промовців та близько 50 тис. учасників з усього світу. Понад 50 країн проводять регіональні відбори Startup World Cup, визначаючи команду-початкового бізнесу, який представлятиме їх у Великому фіналі та змагатиметься за приз. Організатором конкурсу є Startup World Cup – міжнародна компанія ризикового капіталу Pegasus Tech Ventures, загальні інвестиції якої становлять понад 14 млрд дол., а в портфель входять такі компанії, як SpaceX, Twitter, Airbnb, SoFi та інші. З 2020 року офіційним представником Startup World Cup в Україні та організатором регіонального відбору конкурсу є Ukrainian Future, бізнес-інкубатор Малої академії наук України. Регіональний відбір 2023 року проводиться за підтримки Ukrainian Startup Fund.

Команда Startup World Cup

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Марта Фаріон відвідала Аргентину

Українське культурне товариство „Просвіта“ прийняло президента Києво-Могилянської фундації Америки Марту Фаріон, яка розповіла про поточний стан української громади в США, її організацію, інсти-

Марта Фаріон робить запис в Золотій книзі. (Фото: Юрій Данилишин)

туції та проблему входження нової іміграції у структури громади. Про це повідомив Юрій Данилишин – голова Управи УКТ „Просвіта“ в Аргентині, регіональний віцепрезидент Світового конгресу українців в Латинській Америці.

З багатьма прикладами та з легкістю, яку забезпечує володіння еспанською мовою доповідачки, оскільки вона жила в Буенос-Айресі в дитинстві та юності, присутні мали змогу дізнатися та проконсультуватися про різні аспекти включення українських іммігрантів в американське суспільство, особливо в Чикаго, де живе та працює юристом Марта Фаріон.

Крім того, дуже цікавим був синтез бачення різних міграційних хвиль, їх включення в соціальну та комерційну структуру Сполучених Штатів, їх розвитку та допомоги Україні, яку різні покоління надають сьогодні в

Учасники застірці з Мартою Фаріон.

контексті російського наступу.

Управа товариства „Просвіта“ подякувала за можливість зустрічі, і, за традицією, гостя вписалася в Золоту книгу установи як президент Києво-Могилянської фундації Америки, як член Української грома-

ди Чикаго та як віцепрезидент СКУ.

Шановна гостя подякувала за ініціативу та побажала товариству нових успіхів, привітавши присутніх уже традиційним „Слава Україні – Героям слава!“.

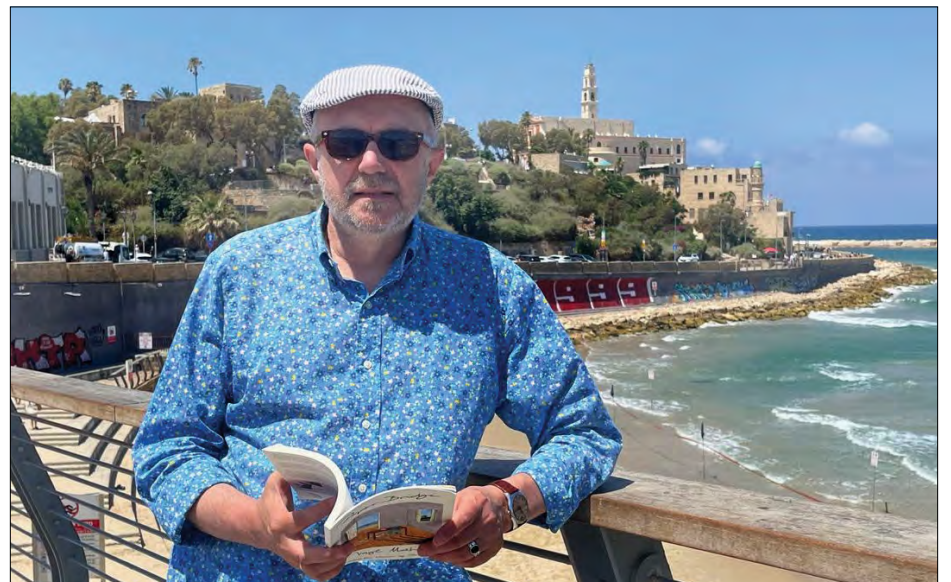
Укрінформ

„Світ виник без нашої участі, але без неї він не повний“

Світлана Глаз

Можливо, саме ці слова стали лейтмотивом українсько-єврейських зустрічей, які відбулися минулого місяця в Ізраїлі. Гостем ізраїльських письменників, поетів, культурних діячів, української громади Єрусалиму, Тель-Авіву, Хайфи був письменник, поет, перекладач, автор

сорока книг, виданих різними мовами світу Василь Махно, який тепер мешкає в США. Письменницький тур В. Махна організувала Наталя Федущак, виконавча директорка недержавної організації „Українсько-єврейська зустріч“. Мета – зблизити українські та єврейські культури, познайомити з новими творами, які вже видані і тими, що тепер у процесі

Василь Махно в Яффо.

перекладу на іврит. У першу чергу – це роман „Вічний календар“, який розпочали перекладати на мову єврейської держави Міріам Фейга Бунімович у співпраці з Любою Ключінін. Як зазначила пані Міріам для неї це друга зустріч з Василем Махном, а переклад книги – „завдання, яке спонукає до ретельної праці та підвищує планку професійної роботи“. „Вічний календар“ – масштабна розповідь про історію української родини за кілька століть, в якій війни, перемоги, любов, зрада, жага до життя і збереження української ідентичності, культури, традицій. Сподіваємося, що за деякий час на полицях ізраїльських книгарень з'явиться „Вічний календар“.

Під час зустрічей В.Махно читав вірші, які вже знає шанувальник його таланту, і нові. Серед них – про війну, що змінила життя України та світу, яка зазвучала тривогою з перших днів повномасштабного вторгнення Росії в Україну не лише в душах, серцях, але і в поезії.

„Господи, як там в Тичини:
„І Белий, і Блок, і Єсенін“
Як вони нас оточили
з усіх чотирьох обсіли
дай же нам сили і міці
тривожну валізку і хліб

брешуть же їхні лисиці
що в нас ні щитів ні століть...“

Це уривок з вірша „Війна“, який В. Махно написав 24 лютого 2022 року в Нью-Йорку. Разом з новими віршами та римованими молитвами про війну, біль України, де поет народився та виріс, і надією на перемогу, вірш „Війна“ увійшов у поетичну збірку „Псалми“, яку також було представлено ізраїльському читачеві. До речі, переважна більшість цих творів перекладено англійською, португальською, німецькою, польською та іншими мовами світу.

Відвідини Ізраїлю були насичені цікавими заходами, як участь у „Етно-хуторі“, зустрічами з цікавими людьми, наприклад з Надзвичайним та Повноважним послом України в державі Ізраїль Євгеном Корнійчуком, професором Вольфом Московичем, одним із засновників „Української вулиці“ в Ізраїлі, прогулянками святими місцями, відвідуванням Стіни Плачу, де Василь Махно молився за перемогу України. Ось що розповів американський гість про себе, творчі здобутки, плани на майбутнє, війну, враження від поїздки:

„Перші спроби письма – ще в шкільні роки. У студентський час усе

(Закінчення на стор. 12)

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ФЕСТИВАЛЬ

святкуючи 32-у річницю Незалежності України

В НЕДІЛЮ, 27-ОГО СЕРПНЯ - О ГОД. 12:00 ВПОЛУДНЕ

НА „ТРИЗУБІВЦІ“: UKRAINIAN AMERICAN SPORT CENTER
County Line & Lower State Roads, Horsham, PA

info@tryzub.org ~ www.tryzub.org ~ (267) 664-3857

Початок о год. 12-й вполудне:

Музика й спів

Українські народні страви й печива

Ярмарок та виставки

Українське мистецтво

й майстерність

Пікнікові страви

Холодні й гарячі напитки

1:30-4:30 попол.

Блискучий літній концерт надворі в „Триzubівському“ парку

Українська музика, пісня й танці в одній динамічній програмі

Танцювальний Ансамбль „Волошки“

Кримсько Татарський Ансамбль „Ефсане“

Скрипалька „Іннеса Тимочко-Декайло“

Юлія Ступень

Тріо „Аріяна Лем Джой“

Танцювальний Ансамбль „Карпаття“

Оркестра „Вокс Етніка“

Струнна Мумер Оркестра „Фирко“

Ірина Лончина

4:30 PM to 8:00 PM

Звуки Оркестри „Вокс Етніка.“

Спонзор:

ВСТУП: \$15 ~ діти до віку 14: безплатно

\$2 з кожного оплаченого вступу будуть передані на гуманітарну допомогу в Україні!

УВАГА! Періодично відвідуйте веб-сайт, телефонуйте або надсилайте електронну пошту,

щоб отримати оповіщення, повідомлення та план охорони здоров'я щодо COVID 19!

www.tryzub.org

Отримайте 0,25% знижки на кредит на легковий або вантажний автомобіль, якщо у вас є іпотека в ФКК СУМА!

На честь 25-річчя нашого відділення в Стемфорді

Члени всіх наших відділень можуть скористатися цією пропозицією.*

Відскануйте
QR для
найновішої
інформації

Зателефонуйте нам або надішліть
SMS 914.220.4900
або надішліть нам електронний
лист на адресу loans@sumafcu.org
www.sumafcu.org

Main Office:
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
P: 914.220.4900
F: 914.220.4090
SUMAFCU NMLS# 527694

Spring Valley, NY branch:
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
P: 845.356.0087
F: 845.356.5335

Stamford, CT branch:
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
P: 203.969.0498
F: 203.316.8246

New Haven, CT branch:
555 George St.
New Haven, CT 06511
P: 203.785.8805
F: 203.785.8677

* Eligible applicants must be members and have a mortgage in good standing with SUMA FCU. Promotion only applies to new and used auto or truck loans. Please note: This promotion only applies to new applications. It does not apply to any current auto or truck loans prior to the start of the promotional period (7/17/23). Promotion ends 9/30/23. Restrictions or limitations may apply.

Contact the SUMA FCU loan department for any questions or to apply.

Українські землепроходці...

(Закінчення зі стор. 6)

дує? Для мене вона співзвучна з назвою відомого міста під Києвом. А ось ріку, льодовик і гору в масиві св. Іллі наречуть Низина. Мені це нагадує героїчний козацький Низ на Запорозжі. Якщо за назви островів Тундра, Мандоліна, мису Утьос я не стаю горою, то за топоніми Чайка, Собака, Солянка можна й подискутувати з допомогою філологів, географів та інших спеціалістів.

Скажіть, чи могли б корінні росіяни назвати острів Гусля? Розташований він майже в центрі Аляски, а названий на честь найстародавнього щипкового музичного інструменту, що був популярний у русичів ще за часів княгині Ольги, князів Ярослава, Володимира, Святослава та інших мудрих правителів тогочасної держави.

Неподалік від Сан-Франциско є територія колишньої фортеці „Росс“. Нині її звуть Русь. У горах тієї ж Каліфорнії є до цього часу хутір Україна. Започаткував його український „козак-священик“, як він себе називав, Агапій Гончаренко, котрий 1 січня 1865 року прибув у морський порт Бостон. Нині цей хутір із залишками його будинку, домашньої церкви та з могилами о. Агапія і його дружини Альбіни на вершині гори над океаном занесений в офіційний список історичних місць Каліфорнії і є державною пам'яткою-заповідником „Україна“. І все б нічого, коли б о. Агапія, який народився поблизу Фастова в родині, пов'язаний родовим корінням з славним полковником Іваном Богуном, росіяни в усіх джерелах не називали б „русским миссионером і священником“. І це при тому, що він сам писав, що Україна є його ненькою, джерелом козацтва, а москалів називав „якимось навіженим скотом“, „варварами-людоморами“, ім'я яких треба стерти з лиця землі.

Історію Аляски, яку нібито відкрили європейці Михайло Гвоздев та Іван Федоров в 1732 році під час першої Камчатської експедиції, і в роз-

виток якої зробили величезний внесок українці, треба переписувати і переосмислювати, аби віддати належне зробленому в її розвиток нашими пращурами.

Назва Аляска походить від алеутського Алякшу, що означає земля, континент. До слова, Аляска має багато інших неофіційних назв. У давні часи, коли Російська імперія продавала цю величезну територію з усіма будівлями, навколишніми островами і архіпелагами, її називали „льодовим сундуком“, „садом білого ведмедя“, „висмоктаним апельсином“, „замороженою пустелею“, „останнім рубежем“, „землею північного сонця“, „китовою землею“ тощо.

Дослідники цього далекого від нас краю пишуть, що українські імена зустрічаються серед першопрохідців Нового світу. Так, ще в першій чверті XVII ст. на одному з кораблів Джона Смита, що прибилися до берегів Америки, лікарем служив Лаврентій Богун. В історію США навечно ввійшла така яскрава особистість, як київський лікар Микола Судзиловський-Руссель. Він спершу прибув до Каліфорнії, а потім перебрався на Гаваї, де його обрали президентом першого Гавайського сенату. Тут же, на Гаваї, один з островів архіпелагу носить ім'я нашого співвітчизника Юрія Лисянського.

Донині в Америці пам'ятають і шанують генерала Івана (Джона Базеля) Турчина – командира однієї з бригад Північної армії під час громадянської війни 1861-1865 років. Його й нині шанобливо називають „хоробрим козаком великої республіки США“. Людину, родове коріння якої сягає кошового отамана Запорозької Січі Салтана, котрий прийняв християнство, особистого приятеля президента Лінкольна, одного з небагатьох іноземців в американській армії, який заслужив генеральський чин, московити зробили росіянином Турчаниновим.

Не пощастило й народженому в Миргороді майбутньому художнику, якому позував Ю. Лисянський і який змалював у катедральному православному соборі містечка Сітка на Алясці ікону „Алякинської мадон-

ни“ Володимиру Боровиковському. До переїзду в Петербург він мав милозвучне прізвище Боровик. Так записаний в метричних книгах його дід і батько – відомий іконописець. До речі, ікону Богоматері Алякинської з Сином пензля В. Боровиковського віднайшов там інший українець, випускник Ніжинського учительського інституту поет Леонід Полтава. Значну частину свого життя він присвятив пошукам слідів українців та їхніх поселень на Алясці.

Перекази свідчать, що перші українські поселенці прибували в Новий світ не тільки зі Сходу Європи, а й з Заходу – через Сибір на Аляску. То були українські козаки, які у складі російських експедицій освоювали ці суворі краї. У команді шлюпу „Нева“ під командуванням Ю. Лисянського були представники українського козацтва з прізвищами Батурин, Чуринов, Гайдукович та інші. На честь одного з представників сімейства Гайдуковичів – Івана, який був на Алясці довголітнім співробітником ловецької комісії, названа одна з тутешніх гір. Вже наприкінці 1860-их років на Алясці та сусідніх Алеутських островах жило майже 20 тис. українців.

Відкриття Берінгом Аляски не означає, що раніше там не було досліджень. Перед її офіційним відкриттям українські козаки, що шанували волю і справедливість, потрапили в Сибір після Переяславської угоди між Богданом Хмельницьким і московським царем Олексієм та першого зруйнування Січі в 1709 році, проникали на узбережжя Аляски в пошуках можливостей втечі з імперії і місця постійного осідку для себе.

Про дослідження Аляски виселеними запорозькими козаками розповідають праці істориків Миколи Аркаса та інших вчених. Писав про це й Дмитро Яворницький – автор історії про запорозьких козаків. Не оминув цю тему американський дослідник Губерт Бенкрафт.

Отже, згідно з ним, першим прибув на Алеутські острови козак Лука Морозко, „якого туди загнали вітри“ в 1669 році. Козацькі прізвища Мороз, Морозенко, Морозко дуже

популярні в Україні.

Другим козаком був Михайло Гвоздев (Гвоздьов). Очевидно, Гвоздь, бо ми ж пам'ятаємо, як в імперії з Шестопалів робили Шестопалових, з Гринів – Гриньових тощо. Саме цей Гвоздь нарисовував у 1730 році першу карту Алеутських островів. Цю карту Бенкрафт і помістив у своїй історії.

Цікаве повідомлення про козаків на американському континенті подає Е.Н. Матросов, справжнє прізвище якого було Лелів. І він був уроженцем України. У журналі „Исторический вестник“ від 1896 року, що виходив у Філадельфії, де в 1890-их роках перебував Лелів-Матросів, у своїй статті в цьому журналі пише: „Відважні запорозькі козаки після зруйнування Січі царицею Катериною II в 1775 році, значною кількістю переселилися в гирло Амуру і на своїх чайках запускалися далеко по Тихому океані часто приставали до тих чи інших островів на узбережжі суходолу. Запорозькі осіли на півострові Алясці, де їх нащадки ще в 1896 році творили значну українську громаду“.

Додам, що Матросов-Лелів згадує також повстання Беняка в Сибірі, яке зорганізував у 1770 році втечу козаків із Якутська на острови Тихого океану. Про Беняка також пише історик Бенкрафт, але називає його повстання згідно з російськими джерелами „конспірацією“ і стверджує, що це був польський шляхтич Бенювський. При цьому у примітці додає, що його псевдонімами були теж „Беняк“ і „Беньосок“.

Ми, безсумнівно, маємо право пишатися, що саме наш пращур Михайло Антоновський, який народився 30 вересня 1759 року в містечку Борзна Ніжинського полку, після завершення навчання у Києво-Могилянській академії склав таємну інструкцію для такої ж таємної експедиції, в якій він пропонував створити там щось на зразок Запорозької Січі. А для цього пропонував переселити на Аляску та прилеглі острови колишніх запорозьців та й взагалі українських козаків. Український

(Закінчення на стор. 11)

Пошкодили кораблі...

(Закінчення зі стор. 1)

та танкер з авіопаливом, успішно атакований у Керченській протоці, стали символами відновлення законності в українських та міжнародних водах.

Після зриву зернової угоди терористичні та піратські витівки Росії у Чорному морі залишалися без відповіді. Їй можна було завдавати ракетних ударів по українських портах, знищувати десятки тисяч тонн чужого товару, загрожувати бльокадою та захопленням цивільних судів, збивати американські дрони-розвідники. Загалом, господарювати і бешкетувати в Чорному морі як заманеться.

Ось яку відповідь вона мала отримати: “З 1991 року Росія систематично використовує територіальні води України для організації збройних агресій: проти грузинського народу, проти народу Сирії. Сьогодні вони тероризують мирні українські міста та знищують зерно, прирікаючи сотні мільйонів людей на голодну смерть. час сказати російським убивцям: вистачить. У Чорному та

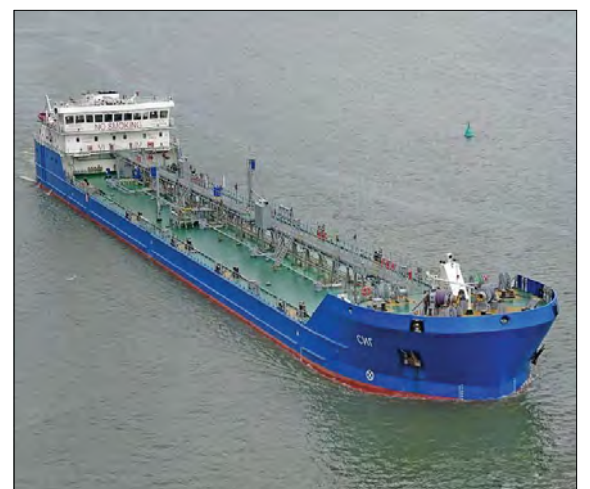
Вид з камери морського дрону, який атакує танкер „Сиг“ біля Кримського мосту

Азовському морю для вас більше немає безпечних вод та мирних гаваней“. Це заява Міністерства оборони України.

Міжнародна система в її нинішньому вигляді не в змозі зупинити злочин і вчинити правосуддя. Збереження кричущої асиметрії – головна ставка Путіна у цій війні. Спіраль безкарності – основа його зовнішньої та внутрішньої політики. Росії потрібні нові мільйони загарбаних і невідомчених душ.

Чорноморські атаки з використанням надводних дронів демонструють, наскільки важливо перехоплювати ініціативу, давати терористам здачі до того, як вони встигнуть пригрозити і оглушити весь світ черговою нахабною брехнею.

Кораблі, з яких запускають ракети мирними українськими містами, – абсолютно законна мета. Танкери, що перевозять паливо для армії агресора, є абсолютно законною метою. Об'єкти нафтової інфраструктури

Танкер „Сиг“ до атаки.

Росії – теж абсолютно законна мета.

Безкарність – прихований лейтмотив усіх нинішніх російських дискусій. Ця мелодія російської безкарності звучить у багатьох політичних, гуманітарних і культурних проєктах нової російської еміграції.

Основу цього дискурсу будуть зруйновані, як опори Кримського мосту – споруди міцної та великої, але, за висловом голови української військової розвідки, зовсім зайвої.

Граниру

Українські землепроходці...

(Закінчення зі стор. 10)

патріот М. Антоновський був репресований і потрапив у царську немілість, але з історії розвитку Аляски його прізвище викреслити ніяк не можна.

На кордоні Аляски з Британською Колумбією одна з гір названа на честь Петра Полетики. Народився він у Василькові в 1778 році. Коріння династії його славного роду тягнеться в козацький Ніжин до одного з грецьких сімейств. Завершив навчання у військовому корпусі в Петербурзі. З 1798 року розпочав працювати в державній колегії закордонних справ. У 1818 році його піднесли до рангу радника й іменували амбасадором до Вашингтону. Саме йому імперська Росія доручила вести переговори відносно кордонів Аляски, на якій він уже чимало разів бував. У ділових колах Америки наш земляк характеризувався досвідченим і компетентним дипломатом, людиною з гарячим серцем і лагідною вдачею, який цікавився літературою й мистецтвом. На прохання американців, які цікавилися результатами першої навколосвітньої подорожі Крузенштерна й Лисянського, Полетика передав у їхнє філософське товариство колекцію карт Тихого океану, а також звід законів „Руська правда“.

Джерела пишуть, що Григорій Шелехов був „російським Колумбом XVIII століття“, бо заснував у 1784 році на острові Кадьяк перше поселення на Алясці. Воно нині занесене в список національних історичних пам'яток Аляски і США. Пишуть, що купець народився у Рильську. Але лише в окремих документах ніби ненароком натякають, що це колись була територія знову ж таки вже згаданого Чернігівського князівства. А наприкінці X початку XII ст. на цій території постають фортеці Курськ, Путивль, Білгород і Рильськ.

Вище я згадував про ченця Києво-Печерської лаври, а згодом православною о. Агапія (в світі Андрій Гумницький), якого називають першим українцем Америки. За своє сподвижницьке життя його справедливо звали і тепер вважають духовним батьком української діаспори в Північній Америці. Бо козак у рясі, як він сам себе називав, ніколи не зраджував і залишався вірним міцному і глибокому козацькому корінню свого роду на всіх чотирьох континентах світу, на яких йому довелося жити впродовж свого земного шляху.

Двотижневик „Вісник Аляски“ А. Гончаренка, де так багато було присвячено популяризації творчості Тараса Шевченка, був один з мостів до „європізації“ Далекého Сходу імперії і руської Аляски зокрема. Додам, що цей „козак в рясі“ став також автором першого букваря для корінних народів Аляски та островів, яким користувалися й російські солдати-колонізатори та представники торгових місій імперії.

У 1702 році племінник гетьмана Дем'яна Многогрішного Михайло Зінов'єв, який теж додав до основного прізвища Многогрішний, відбував заслання на Чукотці. Звідти його відправили на чолі експедиції на Камчатку, до якої він розпочав торувати шлях для ченців Києво-Печерської лаври та інших обителів. Це була перша християнська духовна місія в цей край, під час якої проводили християнізацію аборигенів цього півострова. Невзабарі українські ченці продовжили цю справу на Алясці та Алеутських островах.

Того ж року тобольський митрополит Філофей Лещинський, який був українцем і мав за плечами навчання в Києво-Могилянській академії, звернувся до царя з проханням дозволити відкрити в Тобольську всестанову школу, в якій світло знань учням несли київські монахи. В іншій чоловічій школі він просив імператора створити хор із засланих в цей край черкасів (українців), здатних до співу. А вже в наступні роки один із дослідників Аляски морський офіцер Лаврентій Загоськін (первісне прізвище якого було Загосько), який теж мав у роду українське коріння, бо був племінником письменника Михайла Загоськіна – автора роману „Аскольдова могила“, пише про схожий на малоруський спів в оселях аборигенів краю і що всі прекрасно читають „Мертві душі“ Гоголя.

У 1793 році із Валаамського монастиря на острів Кадьяк прибули п'ять ченців на чолі з заново призначеним єпископом Кадьяцьким Іосафом. Вони розпочали християнізацію алеутів та інших корінних народів Аляски. Їхніми силами також збудували храм. Без сумнівів: серед цих ченців були випускники й київської Могилянки.

Вважаю доречним навести тут слова відомого громадсько-політичного діяча князя Миколи Трубецького, якого не запідозриш у лояльності до України і українського націоналізму. Так ось, у 1926 році під час еміграції в Париж потомок декабристів писав, що та культура, яка з часів Петра I жила і розвивалася в Росії, є органічним і безпосереднім продовженням не московської, а київської української культури.

Недавно президент Московії В. Путін здивував своїми заявами весь світ, коли доньку князя Ярослава Мудрого королеву Франції Анну Ярославівну теж назвав „росіяночку“.

Нам з найбільшого міста Аляски Анкоридж, де живе третина з 730 тис. людей штату і яке є повітряними воротами Аляски та перехрестям автомобільних доріг, так і не вдалося долетіти на краєчок американської землі. Дивилися здалеку на засніжені гори-„тисячники“ на тлі сірих хмар, зокрема милувалися шапкою снігу на найвищій двоголовій горі Північної Америки, що підпирає небо на висоті 6,194 метрів.

Перед посадкою у гвинтокрили з вертолітного майданчика в містечку Палмер нас проінструктували про надзвичайну обережність під час

У цьому шматку льоду змерзлися краплини води, якою колись пропливав шлюп „Нева“ під командуванням мого земляка Юрія Лисянського.

піших мандрівок та катанні на собачих упряжках, бо під шаром снігу часто-густо зустрічаються великі тріщини в льодах, де в одну мить можна зламати ноги.

Врешті, нам дозволили піднятися в повітря. Ми відразу ж через ілюмінатори з допомогою пілота намагалися відшукати затоку Тебенкова, мис на острові Уналашка, льодовик та гору його ж імені. Віце-адмірал, гідрограф Михайло Тебенков, який керував Російською акціонерною компанією і описав Аляску з Алеутськими островами, теж причетний до України. У свій час він працював інспектором Харківського університету, став почесним членом цього навчального закладу.

На острові Уналашка, а також на островах Прибилова, Кадьяк, Баранова, Лисячих островах залишив свій слід ще один українець – відомий мореплавець, навколосвітній мандрівник, третій правитель російської акціонерної компанії Семен Яновський. Народився він у 1788 році в аристократичній родині відставного капітана в гетьманському Глухові. Вчився в престижному Морському кадетському корпусі. А після завершення навчання пішов в навколосвітню подорож і кінцевою метою було вивчення Аляски та навколишніх островів. На його честь вдячні аляскинці за його службу навіть назвали одну з гір біля Китової затоки.

Немало на Алясці та поруч з нею топонімів, пов'язаних з ім'ям барона Врангеля, родом з Естляндії. Але його життя, як і сина Фердинанда, пов'язане з Україною. Багато своїх досліджень він провів у Азовському та Чорному морях. У російсько-турецькій війні він був флаг-офіцером при

начальникові оборони Очакова. Брав участь у дослідженні Чорного моря. Службовий шлях простерся й до Аляски. Тут він теж вписав в її оновлення яскраві сторінки. На честь адмірала названі гори. На честь дослідника названий і кратер одного з найбільших у світі згаслих вулканів.

На острові Уналашка в середині XIX ст. працювала Макушинська артіль для промислу лисиць та іншого хутрового звіра, якого було вдовосталь в навколишній окрузі. Дослідники пишуть, що працювали там руські. Я з впевненістю додам, що були там і українці. Адже село Макушиха й до цього часу є на Чернігівщині, і йому не одна сотня літ. Відомо ж, що з нашого краю в ті часи на Далекий Схід переселяли багато людей. Цілком можливо, що життєва дорога наших краян пролягла й далі за океан. Щоб зменшити сум за рідними землями, вони зафіксували назву села на новій території.

Дехто може сказати, мовляв, навіть нам знати сторінки історії Аляски та вихідців з України, причетних до її відкриття та освоєння і які вздовж і впоперек пройшли і проїхали водними та ґрунтовими артеріями цього дивовижного краю? Яка нам з цього користь? А користь хоча б у тому, аби нагадати, що саме на Алясці в роки Другої світової війни розташовувалися величезні військові бази ленд-лізу, з яких постачалися різноманітне озброєння, техніка, амуніція, продовольство, з допомогою чого тодішньому Радянському союзу вдалося перемогти німецький нацизм. Америка, до якої входить Аляска, знову схвалила і реалізує нову програму ленд-лізу, яка вже допомагає Україні долати московський фашизм, який забував махровим цвітом.

На мій погляд, нам бракує історичної пам'яті. І розповідь про український слід на Алясці сприяє нам в географічних назвах, топонімах того краю знайти корені нашого роду, встановити ідентичність, повернути славу і велич українців, багатьох з яких наші сусіди нахабно вкрали з нашої вітчизняної історії і записали їхні досягнення на свої скрижалі. І цим принизили і зневажили весь український народ і нашу державу.

Микола Гринь – член Національної спілки журналістів України, лауреат міжнародної мистецько-літературної премії ім. Пантелеймона Куліша.

АРКА

Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

DNIPRO LLC.

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ
645 W 1st Ave.
Tel.: 908-241-2190
888-336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave.
Tel.: 973-916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: 215-969-4986
215-728-6040

МАРІЯ ДРИЧ

Ліцензований Продавець
Страховання Життя

MARIA DRICH

Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Tel.: 973-292-9800 ext. 3035

e-mail: mdrich@unainc.org

ОКСАНА СТАНЬКО

Ліцензований продавець
Страховання Життя

OXSANA STANKO

Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 908-872-2192

email: stankouna2@gmail.com

„Світ виник...“

(Закінчення зі стор. 8)

продовжилося і, як бачите, триває й до нині. Нещодавно, у травні 2023 року, в Україні я видав нову книжку есеїстики „3 голосних і приголосних: енциклопедія імен, міст, птахів, рослин та всякої всячини“. Так-от, у передмові до цього видання, я намагався врівноважити процеси читання і писання, у цих процесах будь-який письменник, продовжує вибудовувати власний дім зі слів. Писання – архіважка справа. Не можу пригадати перший вірш, але з нього усе й розпочалося. Моя перша поетична книжка вийшла у 1993 році під назвою „Схима“. З того часу я видав чимало книжок поезії, прози та есеїстики. Якщо брати під увагу й перекладні, то під цю пору, здається, їх уже сорок. До того ж, у моїх перекладах видано окремі збірки польських поетів Збігнева Герберта, Януша Шубера і Анни Фрайліх. Збірки моїх віршів і прози виходили англійською, німецькою, польською, румунською, російською, сербською та івритом. Окремі твори перекладено більш ніж двадцять п'ять мов, серед яких монгольська та малайська (мова індійського штату Керала).

Додам, що В. Махно народився в Чорткові, тепло та ніжно говорить про свій край.

„Так, народився в містечку Чортків, хоча ніколи в ньому не мешкав. Так склалося. Відвідував чимало разів. Можу сказати, що більш-менш ознайомлений зі старою, центральною частиною. І все ж, це місто мені дороге і кожного разу, коли перебуваю в Україні, якщо випадає така нагода, то приїжджаю туди з читанням. У певний момент мені захотілося, щоби Чортків з'явився також й на літературній мапі – тому в деяких моїх віршах, есеях та оповіданнях місто фігурує. Також значна частина подій у моєму романі „Вічний календар“ відбувається в Чорткові. Місце для письма й письменника завжди важливе, принаймні у тому сенсі, що його історія та повітря необхідні для творення нової мітології“.

До Ізраїлю приїждить вдруге, де з творчою інтелігенцією складаються не лише дружні, але і творчі взаємини.

„Першого разу я довше мешкав у Єрусалимі, а також відвідував Тель-Авів, Яффо, Хайфу, Акко і

Василь Махно та Міріам Фейга Бунімович в Єрусалимі.

Цфат. Тепер – час перебування розподілився порівну поміж Тель-Авівом і Єрусалимом з одноденною візитою до Хайфи і Яффо. Цього разу в мене було більше читань. Організацією займалася Наталя Федущак з Українсько-єврейської зустрічі, котра доклала чимало зусиль, щоби моя програма зустрічі з читачами була успішною. У Єрусалимі я завжди відвідую Старе місто. У тих лабіринтах вуличок і людської юрби відчуваєш якусь причетність до сакрального і одночасно не перестаєш дивуватися, що й сучасні ритми не оминають цю частину Єрусалима. На зустрічах йшлося про війну в Україні. Я читав вірші про війну, які уклалися в збірку „Псальма“, видану в Польщі у 2022 році, розповідав про виставу „Псальма“ за моїми віршами, яку створив народний артист України Георгій Мельський, колишній засновник київського єврейського театру „Мазлтов“. Ці розмови відбувалися під час читань, приватно і на телебаченні. Більшість з тих репатріантів з України, кого я зустрічав в Ізраїлі, належить до української політичної нації. Вони чудово розмовляють українською мовою, цікавляться культурою і, звичайно, є поборниками України у цій брутальній російсько-українській війні. Хоча назагал ізраїльське суспільство в ставленні до війни займає різні позиції. Таксист-сефард, з яким їхали Хайфою, не зовсім розумів різниці поміж Україною та Росією. Також доводилося пояснювати декому з ізраїльських письменників, що українська мова таки відрізняється від російської“.

Для того, аби ізраїльтяни розуміли, що відбувається в Україні тепер, як і древню історію цього краю, стали традиції, і публікуються в Ізраїлі книги українських письменників, зокрема, й В.Махна.

„Поетичну книжку „Приватний коментар до історії“ переклав Антон Паперний. Він сам вибирав вірші і я, по суті, у процес відбору майже не втручався. Чимало віршів івритом також переклав Олександр Авербух. Здається, невдовзі буде опубліковано „Антологию української поезії“, до якої ті переклади увійдуть. А Міріам Фейга Бунімович і Люба Ключінін почали перекладати роман „Вічний календар“. З цього приводу мені пригадується така бувальщина: Сол Беллоу приїхав до Єрусалиму і зустрівся з Шмуелем Агноном. Агнон запитав гостя, на які мови перекладено його твори. Той назвав. „А на іврит?“ – перепитав Агнон. „Здається, що ні“ – відповів Беллоу. „Подбайте про це, - порадив старший за віком Агнон, – бо всі мови зникають з лиця землі, а тільки іврит вічний“. Як я уже казав, частина віршів, які почав писати від 24 лютого 2022 року, склали зміст збірки „Псальма“. Взагалі українська поезія досить швидко відреагувала на війну. Зрозуміло, що для багатьох з нас брутальний напад Росії був сприйнятий як сценарій уможливлення неможливого. Досить швидко ці „воєнні“ мої вірші та вірші моїх колег почали перекладати різними мовами та друкувати в зарубіжній пресі й численних антологіях. Таким чином, війна стала не тільки новою реальністю, але ще й естетичним осмисленням. Коли питають: як війна вплине на українську літературу чи ширше – культуру, то я відповідаю, що вона уже впливає. В одному зі своїх есеїв „Література і війна“ я, власне, спробував поміркувати над цими питаннями. Читач мій різний, різномовний“.

Торкнулися і місця поезії в теперішньому інформаційному просторі.

„Поезія настільки відмінна від мас-медій та їхньої інформаційної навали, що про будь-яку

Книга Василя Махна на івриті. (Фото: особистий архів письменника)

тотожність годі й казати. У першу чергу, поезія відмінна своєю питомою густиною мови. Завдання поета, як слуги й охоронця мови, виконати свій обов'язок з таким усвідомленням своєї місії, аби не порушити гармонійного зв'язку поміж мовою і світом. Звісно, що кожен сам встановлює мірило того зв'язку, базуючись на власній інтуїції. Від поезії не можна вимагати більшого, ніж того, що закладено в її органіці. Світ, як бачимо змінюється. Навіть, штучний інтелект, яким хизуються, здатен писати вірші та чинити багато чого. Але, пригадаймо, Шевченкове:

Ну що б, здавалося слова...

Слова та голос – більш нічого.

А серце б'ється – ожива.

Як їх почує!

У планах дописати новий роман „Ангел і осел: зі стихами про вогонь і воду“. Очікую завершення перекладу роману „Вічний календар“ англійською та німецькою мовами. Сподіваюся, що він також вийде й на івриті. Віршів тепер пишеться менше. Письменник завжди перебуває в процесі писання, навіть тоді, коли прогулюється вздовж океану“.

А ті, що пишуться, то – про Україну, хоч вона для письменника й за океаном. Але душа, думка і слово про неї – ту землю, яка тепер полита кров'ю та слізьми.

До Вітчизни

вітчизно – чому ти така солодка?

стрекотить весняна сорока

зозуля літа мої лічить – горлиця туркотить

дими з-за будинків – з-за лісу...

Антоніч – зі своїм лисом,

Шевченко – на кручі стоїть,

вітчизно – чому ти така вдова-вдовинна?

і в чому твоя провина?

в кореневищі роду – в суцвіті літ,

ні – мамо – берці твої не тиснуть...

Антоніч – зі своїм лисом,

Шевченко – на кручі стоїть,

вітчизно – чому ми так довго з тобою

у цій обороні і в цьому бою,

за що нам вдови і сироти – кров і нім?

покреслена на бісектриси

Антоніч – зі своїм лисом,

Шевченко – на кручі стоїть,

вітчизно – солдатко й вдовице,

Ярославно в Путивлі – зігзице

тривожному серцю накажу сьогодні: цить

весняний туман над плесом...

Антоніч – зі своїм лисом,

Шевченко – на кручі стоїть,

вітчизно воєнних літописів й хронік

рано тебе ворог хоронить,

кажу їм – писки свої стуліть,

ти будеш нам нині і прісно,

бо Антоніч – зі своїм лисом,

і Шевченко – грізно мовчить.

Після відвідин Ізраїля у В. Махна з'являється нові поетичні та прозові рядки про світ, який, на думку пана Василя „...виник без нашої участі, але без неї він не повний“. Із задоволенням уже прочитала найновіший есей письменника про Єрусалим, його старі райони, вулиці, пам'ятки історії, Стіну плачу. „Я ще сиджу на терасі й розглядаю обриси Старого міста. Час перевалив за північ. У нічному небі висить дика помаранча місяця і тиша, яку час до часу порушують людські голоси“.

Дай Боже, аби тишу порушували лише людські голоси, а слова Василя Махна про світ та наше місце в ньому, стали символом життя кожного з нас.

Вшанували пам'ять пластунів

Учасники пластових таборів „Вовча тропи“, „Пластова оселя Новий Сокіл“ і „Писаний камінь“ у США виставили синьо-жовті прапори та вшанували хвилиною мовчання пам'ять 35 полеглих пластунів, котрі загинули, захищаючи Україну від російської воєнної агресії. (Укрінформ)

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Вино назвали на честь українця

Світлана Глаз

У невеликому поселенні Бат Шломо, що розкинулося на півночі Ізраїлю біля гори Кармель, купила пляшку вина „Костя“ урожаю 2022 року, назване на честь Костянтина Мрочко. Ім'ям українця, назвали вино його єврейські друзі. Це вони допомогли Костянтину знайти місце в житті, коли все раптом пішло не так: і в родині, і в державі.

Народився Костянтин в селі Благодатне Волинської області. Там здобув освіту, звідти пішов служити в танкові війська. Коли почалася війна в 2014 році, одним із перших пішов захищати східні кордони Батьківщини. Разом з іншими бійцями механізованої бригади воював за Мар'янку, Маріуполь, знищував ворожі танки поблизу Дебальцева. Саме тут К. Мрочко у складі танкового екіпажу волинян, яким командував Микола Тишик, першим пішов через мінне поле, аби вивести колону українських танків. І вони виїхали! Далі - Іловайськ, Чугуївський полігон під

Харковом, два роки неоголошеної війни. Потім дістався до Ізраїлю, де йому допомогли прижитися в поселенні Баш-Шломо та проявити свої здібності. Він споруджував та оздоблював житло, обладнував побут свій та сусідів, разом із сільською громадою садив виноградник, відвідував сина в Україні. В останній приїзд відчув якусь небезпеку, про що і розказав в Ізраїлі.

„Коли почалася війна Росії проти України, вже в перший день, ми зрозуміли, що Костя поїде воювати, захищати сина, Україну“, – говорять його друзі з Бат-Шломо. Після повернення до України пішов танкістом у свою бригаду та воював у Київській області. 8 березня 2022 року під час тяжких боїв за Макарів К. Мрочко загинув. Посмертно йому присвоєно звання „Герой України“.

Велике поле винограду в Бат-Шломо розділяє дорога: ліворуч – виноград для червоного вина, праворуч – для білого. „Ми з'єднали два сорти винограду, як символ того, що ми, євреї, та український чоловік, жили тут одними життям, святку-

Костянтин Мрочко (перший зліва) і танковий екіпаж в Україні.

вали спільні свята, ділилися горем та радістю, пили каву і не тільки, а в 2016 році посадили цей виноград, – говорить Елія Аарон, співробітник ферми „Серце людини“ на базі якої росте виноград та виготовляється вино. – В Ізраїлі Костя відчув позитив до життя, духовно переродився, говорив на суміші англійської, івриту з українськими словами. Його не можна забути. В березні, коли загинув Костя, ми на фермі влаштували день пам'яті. Ми згадували спільне життя і не ховалися, коли з очей котилася сльоза. Костя завжди буде з нами. Тепер і у рожевому вині, яке виготовлене з Костіного винограду“. На етикетці вина „Костя“ написано: „Присвячено пам'яті нашого дорогого друга Кості Мрочка. Він був опорою нашої органічної ферми „Лев Адам“, сильною людиною з великим серцем і неперевершеною майстерністю. На жаль, у Кості ніколи не буде привілею одержати насолоду від цього вина, його неповторного, свіжого смаку“. Вино розлите у 620 пляшок, кожна з яких має свій номер.

На моїй полиці теж стоїть пляшка вина „Костя“. Коли Україна переможе, вип'ю за перемогу, за всіх загиблих. І за К. Мрочка, який віддав своє життя за волю, честь, незалежність України і залишив після себе в Ізраїлі поле, засаджене виноградною лозою.

Вино „Костя“. (Фото: з архіву ферми та авторки)

Виноградник в Бат-Шломо.

CHECK OUT UNA'S NEW ANNUITY RATES

AND REACH YOUR RETIREMENT GOALS!

NEW
MULTI-YEAR
GUARANTEED
ANNUITY (MYGA)

4.25%	3-YEAR MYGA
4.50%*	5 YEAR 2 ND YEAR 4.00%
4.75%*	7 YEAR 2 ND YEAR 4.00%
5.25%*	9 YEAR 2 ND YEAR 4.50% 3 RD YEAR 4.00%

*FIRST YEAR RATE.

EFFECTIVE 04/03/2023

MINIMUM GUARANTEED RATE 2%.
RATES SUBJECT TO CHANGE.
NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • WWW.UNAINC.ORG • 800.253.9862

STAND WITH UKRAINE

НЕЗАБУТНІ ІМЕНА

Герой-штурмовик з позивним „Гера“

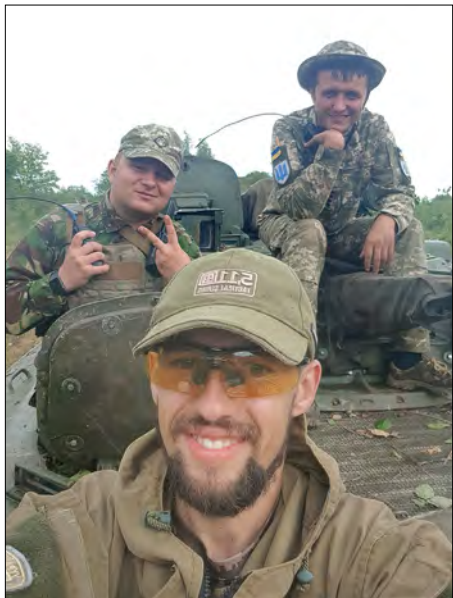
Олександр Гаврош

Старший лейтенант Василь Герич був першим з закарпатського селища Перечин, що загинув під час повномасштабного вторгнення росіян в Україну. Нині на Алеї слави в Перечині викарбувано 10 імен полеглих героїв. Але офіцерів наразі двоє. Обидва старших лейтенантів – Василь Герич та Армен Петросян.

В. Герич народився 3 жовтня 1991 року. Батько Іван працював на лісо-хімкомбінаті. Мама працювала бухгалтером у місцевому колгоспі, нині вона – діловод у районній лікарні ветеринарної медицини.

Змалку Василь ріс спортивним, ходив на футбол. Тож тренери відібрали його до спеціалізованої футбольної класи Ужгородської школи ч. 20. Додому приїжджав лише на вихідні. Після школи В. Герич вступив на факультет фізичної культури Ужгородського національного університету. Адже був спортивною комплекції: при зрості 172 сантиметри важив трохи більше шістдесяти кілограмів.

У 18 років вирішив йти в армію, хоча як студент-заочник міг не потрапити до призову. Після звільнення, провівши два роки вдома, вирішив у 2012 році повернутися до

Василь Герич з побратимами

війська контрактником. Служив у першій роті 15-го окремого гірсько-штурмового батальйону, що розташований в Ужгороді. Сержант В. Герич був успішним командиром. У Новограді-Волинському штурмовики посіли друге місце у змаганні за кращий механізований підрозділ сухопутних сил України. Перемога в навчаннях „Перспектива-2012“ – не єдине досягнення В. Герича, який захищав честь батальйону у різних спортивних змаганнях, привозячи до Ужгорода грамоти і медалі.

У 2014 році ужгородські штурмовики вже з травня розпочали бойові операції на Луганщині. Разом з добровольцями „Айдару“ визволяли міста Щастя та Металіст, тримали оборону на Луганському летовищі. Вже тоді В. Герич показав себе сміливим і відповідальним командиром. Взимку 2015 року був поранений у плече під Дебальцевим, де ужгородські штурмовики займали позиції перед містом.

Далі були щорічні ротації у зоні бойових дій у складі 15-го окремого гірсько-штурмового батальйону, коли доводилося служити на передовій і по десять місяців на рік.

Після отримання диплому з вищою освітою пройшов у 2017 році чотиримісячні курси в Академії сухопутних військ ім. гетьмана Сагайдачного у Львові і як учасник бойових дій отримав звання молодшого лейтенанта, став командувати третьою чотою першої сотні. Того ж року знову продовжив п'ятирічний контракт, хоча чимало товаришів позвільнялися, зтомившись від небезпечної служби.

У 2018 році В. Герич разом з земляком Олександром Гондою під ворожим обстрілом витягнули повзком через поля загиблого ротного, капітана Георгія Ольховського, в якого поціливі російський снайпер.

Постійне перебування в окопах дало ускладнення на ноги: навесні 2019 року йому зробили операцію. З того часу служив в Ужгороді. 28-річний офіцер вже давно розмірковував про створення власної сім'ї, але тривали виїзди в зону бойових дій не давали можливості зав'язати серйозні стосунки. Йому сподобалася

Василь Герич з родиною

Вікторія Митровка з Середнього, яка приїжджала до Перечина погостити в подруг. Так зав'язалося між ними спілкування. Вікторія в 2019 році стала дружиною В. Герича.

Восени 2021 року він знову поїхав в зону бойових дій. На той час вже мав звання старшого лейтенанта і чимало відзнак, в тому числі нагрудний знак „Срібний Едельвейс“. Повернувшись з ротації ужгородські штурмовики під Новий рік. А 20 лютого 2022 року терміново виїхали на схід.

Про перше бойове зіткнення їхньої взводу розповідає сержант Валерій Павліш, який служив з В. Геричем з 2017 року. 25 лютого під вечір їхні три БМП зайняли позиції біля перехрестя, добре замаскувавшись. Коли на дорозі з'явилася ворожа колона, вдарили по ній з усієї наявної зброї. Під щільним вогнем росіяни просто втікали з місця бою. У результаті сутички було виведено з ладу кілька десятків одиниць ворожої техніки, захоплено зброю і боєприпаси.

Далі перша сотня перебрасалася до Волновахи, де тривали важкі оборонні бої різних військових частин. В. Павліш розповідає про операцію, яку розробив і втілював старший лейтенант В. Герич. Кілька десятків прикордонників потрапили в оточення. У них вже закінчувалися боєприпаси, не було їжі і води, і треба було їх звідти витягати. В. Герич чудово спланував операцію, так що ні ворожа артилерія, ні танки не завадили вивести під щільним вогнем 26 прикордонників. При цьому ніхто не загинув, було лише троє поранених, в тому

числі і сержант В. Павліш. За цю успішну операцію В. Герич був нагороджений 19 грудня 2022 року орденом Богдана Хмельницького третього ступеня. А напередодні, 13 грудня, він отримав осколкове поранення в ногу від танкового снаряду.

Два місяці лікування виявилися останніми, які він провів удома. Ще встиг натішитися півторарічній донечці та молодій дружині.

25 травня разом з командиром роти Юрієм Михайлюком виїхали на фронт на волонтерських машинах з допомогою. В. Павліш тоді теж залікував рану на голові і прибув на кілька днів пізніше за свого взводного. Штурмовики зайняли позиції перед Соледаром. Росіяни безперестанно били з чого тільки могли. За три дні було багато поранених, так що вже й не було кому виходити на позиції. І В. Герич викликався піти на передній край, аби підміняти інших.

5 червня від удару ворожої авіації тимчасове укриття, в якому знаходився В. Герич було дощенту зруйновано. Бійці не знали, де шукати свого командира. Зрештою, виявили розташування бліндажу і за кілька годин дістали з-під завалів тіло старшого лейтенанта та його бойового товариша.

Похорон Василя Герича сколихнув увесь Перечин. Вулицю, на якій мешкає молода родина Геричів, назвали його ім'ям. А цього літа в Перечині відбувся перший футбольний турнір пам'яті Василя Герича. Переможцем стала футбольна команда мікрорайону, за яку донедавна грав зразковий офіцер з позивним „Гера“.

Пам'яті Вадима Мицика

На 83 році життя 5 серпня у Звенигородці відійшов у засвіти етнограф, археолог, краєзнавець, просвітянин, музеєзнавець Вадим Мицик.

Він народився у селі Вишнопіль на Черкащині. Середню освіту здобув у селі Оксанина на Уманщині, а професію садівника – у Млієві. Студіював журналістику з 1964 року в Київському університеті, але через політичні утиски в 1965 році був відрахований. З грудня 1965 по червень 1973 року працював в газеті „Колос“ (Тальне). Очолював літературну студію „Зажинок“, з якої вийшли сім членів Спілки письменників України. З кінця 1965 року активно збирав і досліджував українську народну творчість: пісні, свята й обряди, народне декоративно-прикладне мистецтво. У селах записував колядки, веснянки, купальські та калитянські пісні. Активізував відновлення та проведення народних свят у селах

району. Вперше в українській етнографії обґрунтував свята Сонячного кола. Для найсуттєвішого відзначення свят створював фольклорні колективи. Пісні та дійства свят у записах В. Мицика увійшли до репертуару народних колективів „Оріяни“, „Ордана“, „Веснянка“ (Тальне).

Відкривати духовні надбання народу – було провідною рисою досліджень В. Мицика. Виявив на Тальнівщині писанкарку Теклю Дученку, Ялину Ратушняк, Феодосію Мицик, Федору Гончар, Євдокію Бадьюру. Вперше запровадив термін „художнє хлібопечення“ на означення жанру народного мистецтва. Популяризація народної культури привела до дослідження української мітології.

Із червня 1973 року працював молодшим науковим співробітником Інституту археології. Понад 20 польових сезонів провів археолог-краєзнавець на розкопках поселень

Св.п. Вадим Мицик

Трипільської культури у Черкаській, Кіровоградській, Одеській, Чернівецькій областях. Відкрив три ранні поселення Гребенюків Яр, Довжуків Куток, Антонівка.

Краєзнавець не міг обійти голодоморноциди українського народу. Він був ініціатором збирання імен умертвлених голодом у селах Тальнівщини.

Лебединою піснею було створення Тальнівського районного музею історії хліборобства, званого не тільки в Україні, але і далеко за її межами, якому музеєзнавець присвятив 28 років.

Історію і культуру Тальнівського краю розкрили понад 20 книг В. Мицика, численні збірки, статті у журналах та вісниках.

В. Мицик був справжнім подвижником здорового способу життя – кандидат у майстри спорту, викладач, учасник багатьох змагань з бігу, чемпіон України серед ветеранів. Нагороджений грамотами Міністерства культури України, медалями „За вагомий внесок у розвиток Тальнівщини“, „За заслуги перед Звенигородщиною“, „Будівничий України“, „За збереження народної культури“, навечно занесений до Книги пошани міста Тальне.

В. Мицик навечно увійде в історію розвитку духовності та культури українського народу.

Тальнівський музей історії хліборобства

Дипломати США відвідали собор УГКЦ

РИМ. – Представники дипломатичного корпусу США на чолі із заступницею дипмісії Лаврою Гоклою завітали до собору Святої Софії в Римі (УГКЦ і дім релігійного товариства „Свята Софія“).

Під час візиту гості ознайомилися із духовною та культурною спадщиною Патріярха Йосифа Сліпого, а також дізналися про актуальну діяльність собору та товариства.

Ректор собору о. Марко-Ярослав Семенен розповів представникам дипмісії США історію Української

греко-католицької церкви за часів підпілля, страдницький шлях Патріярха Йосифа Сліпого та становлення собору Святої Софії у Римі, після чого всі учасники візиту спільно помолилися за припинення війни в Україні. Також гостям представили історичний прапор Америки, який майорів над Капітолієм США та був подарований Конгресом Патріярху Йосифу Сліпому у 1973 році.

Ректор о. Марко-Ярослав Семенен висловив вдячність за допомогу, яку Америка надає Україні та запевнив

Під час візиту (до собору Святої Софії в Римі). (Фото: Релігійне товариство „Свята Софія“)

учасників дипломатичної Місії Америки при Святому Престолі, що двері дому Святої Софії залишаться

для них завжди відчиненими.

Релігійне товариство „Свята Софія“ у Римі

Україна утримує...

(Закінчення зі стор. 1)

ня всіх конвенцій. Внаслідок цього обстрілу люди не постраждали.

Аналітики Інституту вивчення війни називають удари Сил оборони по мостах на окупованій території частиною української кампанії з перекриття для створення вирішальних контрнаступальних операцій. Російські війська були змушені перенаправити дорожній рух з коротших східних маршрутів на довші західні шляхи. Чонгарський міст окупанти закрили, а міст, який з'єднує Генічеськ і Арабатську стрілку, працює з реверсним рухом по одній смузі.

За минулий тиждень Сили оборони України знищили понад 340 одиниць військової техніки противника, близько 30 осіб було взято в полон, більше 70 місць компактного скупчення особового складу, тобто бійців ворога, було знищено.

У боях за Україну загинув депутат Верховної Ради IV скликання Сергій Слабенко. Він очолював підкомітет з питань діяльності судів, судочинства та судово-правової реформи Комітету з питань правової політики.

За період повномасштабної війни в

Україні пошкоджено або зруйновано 763 об'єкти культурної спадщини. Найбільше пам'яток культурної спадщини постраждали в Харківській, Донецькій та Херсонській областях.

В Україні з початку війни вважаються знайденими 15,835 дітей, зниклими – 1,077 дітей.

* * *

Російські загарбники щоденно обстрілюють територію Харківської області. Зокрема, під обстріл потрапили населені пункти Богодухівського, Харківського, Чугуївського, Ізюмського та Куп'янського районів області. Пошкоджені житлові будинки та господарчі споруди, сталися пожежі.

Увечері 5 серпня та в ніч на 6 серпня РФ випустила по Україні ракети типу „Калібр“ та „Кинджал“, атакувавши об'єкти в 11 областях України. Вибухи пролунали на Запоріжжі, Хмельниччині та Житомирщині. Однією з цілей росіян став завод „Мотор Січ“ у Запоріжжі. Там виникла пожежа. Російські війська скинули авіаційну бомбу на центр переливання крові у селі Кругляківка Харківської області. Загинули двоє чоловіків, ще четверо поранені.

Пресслужба ГУР МОУ, Укрінформ, УНІАН

KULINSKI MEMORIALS

809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027

KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

MONUMENTS

Oblast Memorials Co.

PO Box 746, Chester, NY 10918

Tel : 845-469-4247

Custom Designed Quality Monuments

Serving NY/NJ/CT Cemeteries

e-mail: oblastmemorialsco@gmail.com

web site: www.oblastmemorials.com

BILIBGUAL HOME APPOINTMENTS

UNION FUNERAL HOME

LYTWYN & GRILLO

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Nicholas J. Grillo, Manager

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА

Our services are available

anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)

UNION, NJ 07083

908-964-4222

www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор Родина ДМИТРИК

Peter Jarema Funeral Home, Inc.

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

Головна Управа Товариства УПА в США

ім. ген.-хор. Романа Шухевича-Тараса Чупринки

з глибоким жалем і смутком повідомляє всіх членів Товариства Вояків УПА в США

і всю українську громаду, що

28 червня 2023 року

відійшов в останній рейд один із останніх воїнів УПА

основник Відділу Т-ва УПА в Клівленді, Огайо,

Вістун УПА

сл. п.

Микола Рошецький

„Королик“

Народився 20 грудня 1927 року

в селі Макова, повіт Перемишль.

Похоронений на цвинтарі св. Андрія в Пармі, Огайо

+

Вислови глибокого співчуття складаємо

Дружині покійного пані Оксани, синам і всій родині.

Вічна Йому пам'ять!

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

**Скористайтесь з Наших Високих
Відсотків!**

**1-річний
сертифікат
5.00%
APY***

*Обслуговуємо членів кредитівки та українську
громаду з 1951 року!!*

*Пропонуємо кредити, депозити та картки Visa
за найкращими відсотковими ставками!*

Toll Free (888) SELF-REL

Email: Info@selfreliancenyc.org

Website: www.selfreliancenyc.org

**APY – річні відсотки нараховуються за умови, що дивіденди залишаються на депозиті до закінчення терміну дії сертифікату. Штраф нараховується за дострокове зняття коштів з депозиту. Мінімальна сума для відкриття сертифікату становить \$500.00. Дані відсотки дійсні з 18 травня 2023 р. та можуть змінитися в будь-який час.*

MAIN OFFICE:

108 Second Ave
New York, NY 10003
Tel: (212) 473-7310
Fax: (212) 473-3251

ASTORIA:

32-01 31st Ave
Astoria, NY 11106
Tel: (718) 626-0506
Fax: (718) 626-0458

LINDENHURST:

225 N 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: (631) 867-5990
Fax: (631) 867-5989

UNIONDALE:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: (516) 565-2393
Fax: (516) 565-2097

KERHONKSON:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: (845) 626-2938
Fax: (845) 626-8636

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government. NCUA National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency